

GAZETA POLSKA

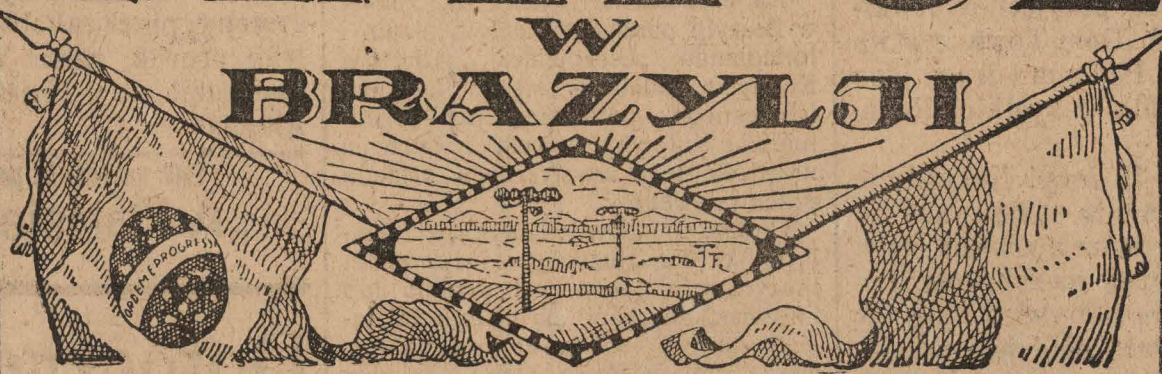
WARUNKI PRENUMERATY
ROZCZNIĘ.

W Brazylii . . . . . 14\$000.
W Argentynie . . . . . 5 pezów
W Ameryce Północnej i Europie 2 dolary
Sprzedaż w kioskach \$500 za numer.

Prenumeraty opłaca się z góry.

Za artykuły podpisane Redakcja nie odpowiada. — Rękopisów nie zwraca się, nawet tych, które nie są drukowane.

Numer dzisiejszy 12 stron druku.

GAZETA POLSKA — Caixa Postal B
Curityba — Paraná — Brasil.

Redakcja i Administracja:
Rua Aquidaban N° 842

Redaktor Naczelny:
WACŁAW MARJAN MARYNOWSKI

Sekcja administracyjna w São Paulo
J. M. HOLESKI — Caixa Postal, 2255

Nr. 29 | Telefon 4-3-4 | São Paulo-Kurytyba, 29 Czerwca 1933 | Rok 42

Nowy dowód pamięci i uczucia dla nas daje nam nasza Ojczyzna, bo oto w dniu 2 lipca b. r. przybywa jako poseł Starego Kraju do Społeczeństwa Polskiego w Brazylii, Prezes Rady Organizacyjnej Polaków z Zagranicy — p. Marszałek Senatu R. P. Władysław Raczkiewicz.

Całem sercem, My wychodźtwa Polskie witamy Dostojnego Gościa, życząc, by pobyt wśród nas dał Mu jaknajlepszą o nas ocenę, by czuł że naprawdę jest wśród Polaków, których kilkudziesięcioletnie oddalenie od Macierzy nie zmieniło w uczuciach dla naszej zamorskiej Ojczyzny.

Witamy Cię wśród nas Dostojny Panie Marszałku i upewniamy, że powracając do Kraju będziesz mógł z całą pewnością odpowiedzieć, że miłość do dalekiego Kraju Ojczystego w sercach naszych nie wygasła, że Polacy rozsiani na obszarach Brazylii zawsze staną na straży godności Imienia Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej.

Święto Morza.

Z okazji Święta Morza obchodzonego uroczystie przez całą Polskę i wychodźtwa polską zagranicą, Komitet Organizacyjny obchodu zaprasza wszystkich Rodaków z Kurytyby i okolicy do wzięcia licznego udziału w:

1. uroczystem Nabożeństwie, które się odbędzie w niedzielę dnia 2-go lipca b. r. o godz. 10-tej rano w kościele X. X. Misjonarzy przy Av. Dr. Jayme Reis.
2. uroczystej Akademii Morskiej z okazji przyjazdu Prezesa Rady Organizacyjnej Polaków z Zagranicy, Marszałka Senatu R. P. p. Władysława Raczkiewicza, [urządzonej w poniedziałek dnia 3-go lipca b. r. o godz. 8-mej wieczorem w Związku Polskim, oraz
3. uroczystem Nabożeństwie w kościele polskim Św. Stanisława, które się odbędzie w niedzielę dnia 9-go lipca b. r. o godz. 9, min. 30 rano.

Komitet Organizacyjny

M. L. PISAREK — Gdynia.

Wielka idea powstała w Gdyni

Dzień „Święta Morza“ w lipcu ub. r. był pierwszą, na wielką skalę próbą zapoznania szerokich mas społeczeństwa z dolskim morzem. Niezliczone rzesze, przybywające ze wszystkich stron Polski, przeszły wszystkie oczekiwania gospodarzy miasta Gdyni i organizatorów tego zjazdu, który przerodził się w zjawisko wprost żywiołowe. Wzruszenie ogarniało na widok entuzjazmu i różnorodnego sposobu manifestowania uczuć, jakie objawiały olbrzymie tłumy na sam widok przepięknych wód naszej zatoki.

Unosząca się wokół atmosfery entuzjazmu i emanacje skoncentrowanej woli, dały początek myśli, że Naród Polski postanowił utrzymać i rozszerzyć swój stan posiadania nad Bałtykiem, że konieczną jest potrzeba zorganizowania wielkiego, atrakcyjnego, pogodnego i urozmaiconego przedsięwzięcia, któreby pozwoliło zapoznać wszystkich Polaków z najpiękniejszym wykładnikiem czynności na morzu, w obramowaniu, które w postaci malowniczych wzgórz zalesionych i czarodziejnych zmieniających się wód morskich, stworzyła przyroda.

Udzielający się nastrojów chwili nie przeszkodził jednak w zdawaniu sobie sprawy z realnych wymagań życia, które może specjalnie w Gdyni stworzyło jeden z najbardziej interesujących kontrastów. Nie ulega wątpliwości, że w latach ostatnich zaczyna coraz jaskrawiej uwypuklać się dyspropozycja między rozwojem portu, a gwałtownie zahamowanym rozwojem miasta. Nietylko w dziedzinie odrębności funkcjonowania tych dwóch organizmów, ale i w niektórych, na krótką metę patrzących umysłach, port i miasto tworzą jakieś dwa odrębne i niemające nic ze sobą wspólnego jednostki.

Staliśmy się świadkami paradoksalnego napozór zjawiska, a to rekordowego rozwoju portu, przy równoczesnym upadku portowego miasta. Przyczyny tego zjawiska są nam znane, a odpowiedź w jaki sposób je usunąć, znajduje się właśnie w ideologii i założeniach Międzynarodowej Morskiej Wystawy Sportowej w Gdyni.

Chodzi nam o to, by nie było nieporozumień z powodu nazwy naszego przedsięwzięcia, które projektujemy na rok 1935. Musimy bowiem otwarcie powiedzieć, że szlachetny obywatel nowoczesnego rycerstwa, jakim jest sport w naszym wypadku, nie jest celem samym w sobie, lecz środkiem do celu, o znaczeniu ogólnopolskim, przy osiągnięciu dla siebie

nie również istotnych i trwałych korzyści.

Postanowiliśmy ożywić zamierającą miasto. Postanowiliśmy postawić ciałem społeczeństwu przed oczy tę niezaprzeczoną prawdę, że jest właścicielem bogatego wybrzeża we wszystkich swoich stoczniach, warstwach i klasach. Postanowiliśmy zaprezentować jaknajliczniejszemu narodowi świata nasz dotychczasowy dorobek, z którego możemy być dumni, pomimo usterek jakie posiada. Właśnie z okazji możliwości ściągnięcia cudzoziemców do Gdyni na naszą Wystawę — mamy wspaniałe pole do popisu, by usterek te jaknajszybciej poznać i w jaknajszerszej mierze je usunąć.

O ile więc konieczność związania społeczeństwa z morzem i imperatyw wydobywania największego wysiłku, by zahamować upadek miasta, stał się bodźcem do urządzenia Wystawy w Gdyni, o tyle sama praca nad jej organizacją stanie się bodźcem do naprawy tych niedomagań, z jakich znakomicie zdajemy sobie sprawę.

Ze względu na to, że w gronie organizatorów Wystawy znajdują się ludzie, którzy na polu urządzania wystaw mają za sobą duże doświadczenie i rutynę, a pracują pod kierownictwem inżyniera Mullera, głównego budowniczego Powszechnej Wystawy

Krajowej w Poznaniu, która zadziwiła cały świat, zdają sobie znakomicie sprawę z tego, jak należy stworzyć prawdziwie interesujące przedsięwzięcie na tym najnowszym terenie twórczości polskiej, jakim jest morze i wybrzeże.

Międzynarodowa Morska Wystawa Sportowa w Gdyni będzie służyła do spełnienia dwóch celów. Przedewszystkiem stanie się magnesem przyciągającym dla niezliczonych rzesz młodzieży szkolnej i sportowej, które zobaczą na własne oczy, jak pracuje i jak wypełnia swoją rolę port Gdyni, który w obecnej chwili wybija się na czoło wszystkich portów Bałtyku. Ludność z najdalejzych krańców Rzeczypospolitej ujrzy nie tylko atrakcyjne zawody sportowe i ciekawe ekspozyty, ale napoi swe dusze tchnieniem wielkiej idei morskiej, która jest podwaliną potęgi państw i narodów. Mając zaś na uwadze, że poczynania Polski na morzu, aczkolwiek poważne, są jeszcze ciągle w stadium początkowym — pragniemy rozwinąć myśl w kierunku tworzenia realnego dorobku Polski na morzu, w ten sposób, by dać impuls tym gałęziom przemysłu i handlu, które znakomicie mogą wykorzystać pomyślną koniunkturę Gdyni, jaka się przed nią otwiera. Pragniemy więc, by przemysł Polski zoba-

czył na ekspozycjach zagranicznych, ile możliwości stoi przed nim otworem w dziedzinie budowy własnych łodzi, yachtów, motorówek, sprzętu rybackiego i wszystkiego tego, co z życiem na morzu jest związane. Musimy stworzyć własny przemysł statków rzecznych i morskich, aby w przyszłości móc nawet budować duże okręty. zamiast wzbogacać naszemi zamówieniami zagranicę.

Niemniejsze też znaszenie posiadać będzie fakt zmierzania sił naszych zawodników na morzu, z zawodnikami innych krajów, którzy przez wiekowe doświadczenie przodują innym naro-

dom. Niewątpliwie szlachetne te zapasy staną się ostrym bodźcem dla naszych, by mogli obcym nie tylko dorównać, ale też ich przewyższyć. Wiemy wszyscy, że genjusz i żywotność Polskiego Narodu jest w możności przodować także i na tem polu, gdyż jesteśmy świadkami polskich sukcesów w dziedzinie lotnictwa, gdzie do niedawna stawialiśmy pierwsze kroki. Ostatni przelot Kapitana Skarżyńskiego przez Atlantyk napoił nas świeżą otuchą do wyteżenia wszystkich sił w osiągnięciu naszego celu, którego hasłem jest: „Polacy frontem ku morzu“!

Na przyjazd Marszałka Raczkiewicza.

W dniu 2 lipca b. r. przybywa do Kurytyby Prezes R. O. P. z zagranicy, Marszałek Senatu R. P., p. Wł. Raczkiewicz. Przyjazd Dostojnego Gościa ma ogromne znaczenie dla tutejszej Polonji, jako widomy znak zainteresowania się Macierzy naszemi wewnętrznymi sprawami, które — przynajmniej szczerze — w ostatnich czasach nie szły tak, jak iść powinny.

Wskazania pierwszego Sejmu Po-

laków zagranicznych w roku 1929 nie zostały wprowadzone w życie na naszym gruncie. Krótkowzroczna polityka tutejszych działaczy, w myśl hasła, że dobre to, co widzimy, doprowadziła do rozłamów między społeczeństwem szczerze miującym stary Kraj, a społeczeństwem, które lojalność swą w stosunku do gościnnej Brazylii utożsamiało z kompletnym wyrzeczeniem się godności Polaka, ograniczając pojęcie łączności naszej z Macierzą do stosunków wyłącznie materialnych.

14 lat temu zmartwychwstała Polska jako Państwo niepodległe w swych granicach etnograficznych — obecnie powinna zmartwychwstać w sercach tutejszych Polaków, jako idea o Polsce mocarstwowej, której miejsce jest w rzędzie potęg światowych. Przyjazd Marszałka Raczkiewicza jest dla nas jednym z bodźców, aby słowa te stały się rzeczywistością.

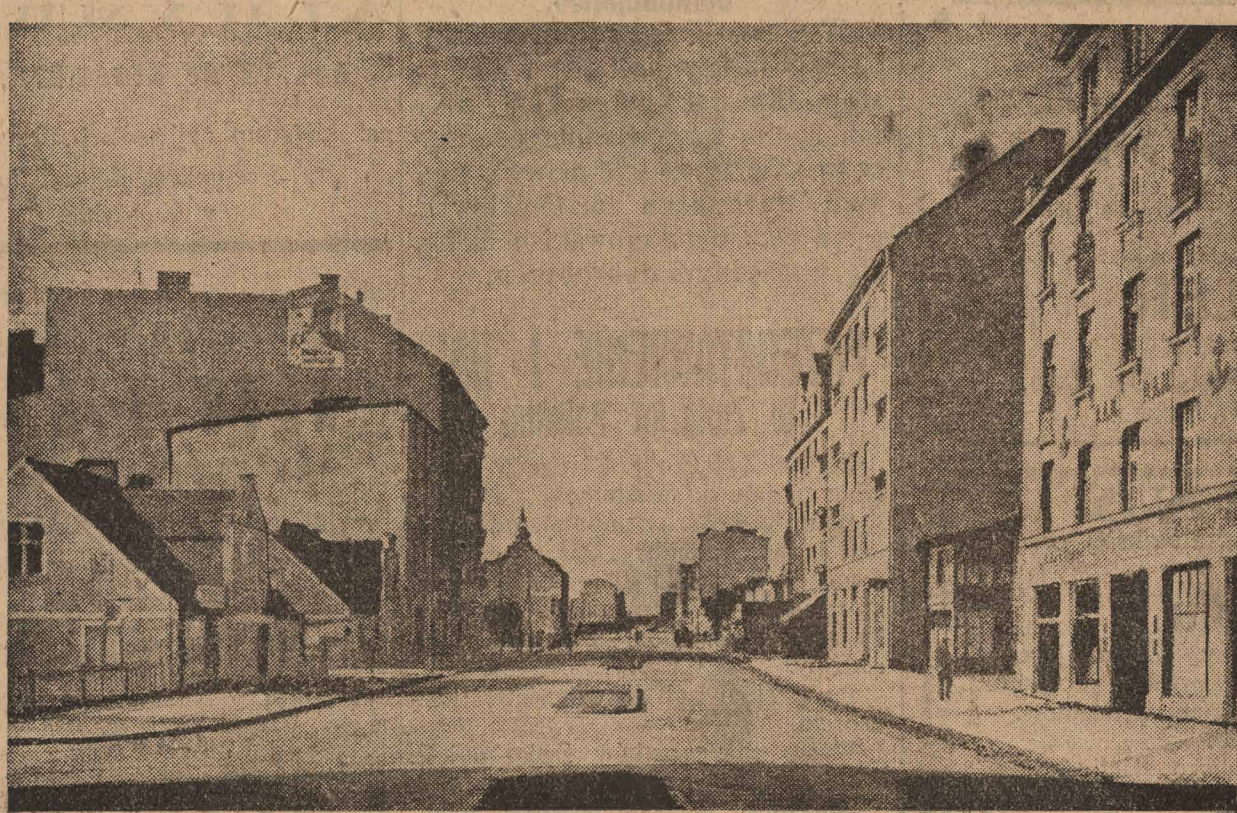
Witając Go wśród nas, musimy nie tylko słowami ale i czynem udowodnić, że rozumiemy całą wagę naszego współdziałania z Macierzą w pracy nad urzeczywistnieniem powyższej idei i upewnić, że młode społeczeństwo polskie w Brazylii nie cofnie się przed spełnieniem tego zasadniczego naszego obowiązku. W. M. M.

Powrót dziennikarzy

Dekretem prezydenta G. Vargasa, dziennikarze brazylijscy, — wygnani politycznie, znajdujący się dotychczas poza granicami kraju, mogą swobodnie powrócić.

Widok ogólny portu Gdyni. Na pierwszym planie dworzec kolejowy.

Gdynia się rozbudowuje — dziś to już duże miasto.

Atlantica „Porter“ doskonale piwo typu angielskiego

Wieści z S. Paulo.

Życie polskie w S. Paulo

W dniu 11-go Czerwca 1933 r. o godzinie 4-30 odbył się Wiecej Kolonji Polskiej w sali Towarzystwa Polskiego, przy ul. Tiberica 12. Kto obserwuje życie polskie w São Paulo te zapewne musiał zauważyć, że jest ono bardzo słabe. To też stało się rzeczą konieczną zastosowanie środków zaradczych, ażeby ożywić i wzmocnić takowe, ażeby zainteresować szerszy ogół rodaków własnymi sprawami.

ZARZĄD TOWARZYSTWA POLSKIEGO powodowany powyższymi pobudkami oraz poczuciem swego obowiązku, zwołał powyższy WIEC, na który przybyło kilkadziesiąt osób okazując w ten sposób swoje zainteresowanie się sprawami społecznymi. I jakież uczucie zadowolenia rozpierali piersi nasze, widząc że wszyscy mamy jedno dążenie i jedne chęci do wzmocnienia i utrwalenia własnej egzystencji. Zarząd Tow. Polskiego niniejszym składa serdeczne podziękowanie wszystkim uczestnikom WIECU którzy raczyli się stawić na takowy, okazując przez to swoją solidarność z nami. ZARZĄD TOW. POL. zwraca się z apelem do was Rodacy! Przybywajcie wszyscy we wspólne szeregi, zapójcie się na członków Tow. Polskiego. Zarząd w myśl rezolucji zapadłej na Wiecej uprasza wszystkich byłych członków, którzy szeregi lat byli członkami, i swą pracą przyczyniali się do podniesienia sławy Imienia Polskiego, przyczyniali się do wspólnej organizacji, ażeby darowali sobie dawne urazy jedni z drugim,

jeżeli mieli takowe. I jeżeli opuścili wspólne szeregi przez jakieś intryki ażeby powracali wszyscy, a zostaną przyjęci z otwartymi rękami. Dom Towarzystwa jest domem Polskim i drzwi jego są otwarte dla wszystkich Rodaków.

Szanowni Rodacy! Nie sądzcie nas z daleka nie znając nas z bliska, lecz bądźcie obecni zawsze przychodząc na zebrania miesięczne, które odbywają się w każdą pierwszą niedzielę miesiąca. Pomagajcie nam wspólnie i krytykujcie jeśli zauważycie nasze błędy, a krytykę każdą przyjmujemy z wdzięcznością. Nie zapominajmy, że w jedności siła.

São Paulo 22 czerwca 1933 r.

Polityka w São Paulo

S. Paulo zaczyna objawiać stin zdenerwowania, chcąc otrzymać z powrotem własny rząd. Zwłaszcza teraz, po wyborach, w których partja paulista „Unica Frente“ uzyskała całkowite zwycięstwo, wygrywając przeciw gen. Waldomiro Lima.

Prezydent Vargas wysłał do S. Paulo swego reprezentanta p. Justo de Moraes, który konieruje ze wszystkimi postami, powołanymi przez ostatnie wybory.

Towarzystwo im. „Tadeusza Kosciuszki Łączność i Zgoda“ w Kurytybie.

Zaprasza wszystkich swych członków na półroczne zebranie, które odbędzie się dnia 2 go lipca b. r. o godz. 2 p. p.

Upraszamy o liczne przybycie.

ZARZĄD.

Wieści z Parany

Parańska fabryka fortepianów i pianin Essentfelder Cia.

Na zaproszenie właściciela znanej w Brazylii parańskiej fabryki pianin i fortepianów „Essentfelder & Cia.“ w Kurytybie, udaliśmy się do budynku fabrycznego, położonego na przedmieściu Kurytyby, w celu zwiedzenia urządzeń tego artystycznego zakładu przemysłowego.

Ogólne urządzenie fabryki, wyrabiającej części złożonego instrumentu muzycznego jakim jest pianino lub fortepian, nie różni się niczem od takich samych fabryk, których wyroby cieszą się światową sławą. Zakłady „Essentfelder & Cia.“ wyrabiają wszystkie części na miejscu od strun do luksusowego wykończenia włącznie. Pianina i fortepiany tej marki cieszą się zastrzoną sławą w Brazylii i nie ustępują najlepszym instrumentom, sprowadzonym z Europy czy Ameryki Północnej.

Ciekawą jest historia założenia tej fabryki. Powstała ona początkowo w Buenos Aires w roku 1886, a w kilka lat później została przeniesioną do Kurytyby, gdzie ze względu na doskonały materiał w postaci drogocennych i ozdobnych drzew rozwija się i znakomicie prosperuje.

Przemysł Parany może z chlubą zaliczyć (fabrykę fortepianów i Pianin „Essentfelder & Cia.“ do swych najcenniejszych przedsiębiorstw, wysuwając, się dzięki tej fabryce, na pierwsze miejsce w artystycznej produkcji instrumentów muzycznych.

Uroczystość 25-lecia kolonizacji japońskiej

Przed 25 laty, przybyli pierwsi japońscy wychodźcy do Brazylii. Kolonja japońska w Paranie obchodzić uroczystości rocznicę, wysłała do pana Interwentora depezę, dziękując za szczerą gościnność, jaką wychodźcy japońscy doznali w Paranie.

Budowa gmachu Poczty i Telegrafu

Na przyszły tydzień, ma się rozpocząć budowa nowego gmachu Poczty i Telegrafu na placu Santos Andrade, w przedłużeniu Rua 15 de Novembro. Firma budownicza Jurqueira Cavalcanti i Cia spodziewa się że w przeciągu 6 miesięcy budowa ta będzie ukończona.

Fiskalizacja budowy nowego gmachu Poczty i Telegrafu

Inżynier cywilny, dr. Antonio de Sousa Filho został mianowany fiskalem budowy nowego gmachu Poczty i Telegrafu.

Nowi członkowie Rady Doradczej

Na miejsce gen. Raula Munhoza da Rocha i pana Jorge'a Machado Lima, którzy wskutek wyboru usąpili z Rady Doradczej (Conselho Consultativo) Stanu Parana, zostali mianowicie członkami tej Rady p. p. Dr. Flavia Guimarães i major Pia de Andrade.

Samobójstwo,

W Possa-Passa koło Contendy, 31 lat liczący kolonista, Władysław Janowski położył kres swemu życiu, z niewiadomych przyczyn. Nie może być mowy o ciężkich warunkach materialnych, gdyż rodzina Janowskich cieszy się względnym dobrobytem.

PRZEDSTAWIENIE I BAL w Związku Polskim

Zarząd Związku Polskiego w Kurytybie podaje do wiadomości, że dnia 1-go lipca 1933 (w sobotę) odbędzie się przedstawienie „Dar Porańka“, a następnie wielki bal doroczny, na który uprzejmie zapraszamy członków Związku Polskiego i Z. A. S. oraz ich rodziny.

Początek o pół do dziewiątej wieczorem. Wstęp dla członków Związku i Z. A. S. bezpłatny. Doborowa muzyka przygrywać będzie do tańców.

ZARZĄD.

Przed przedstawieniem mówca p. Janusz Ficiński wygłosi przemówienie okolicznościowe, poczem prezes F. Lachowski wręczy p. p. B. Drązkowi i M. Szynidzie dyplomy pamiątkowe za 25-letnią pracę w Związku Polskim.

Smiorc „Proroka“

Aguinaldo Vieira da Silva, który na naszym wybrzeżu był czczony, przez zabobonną ludność jako prorok, zmarł w Ipanema. Pochodził on z Penedo w Stanie Alagoas.

Zelir na koszule po 1\$200

„A Parisiense“

Doroczne Walne Zgromadzenie Członków Izby Handlowej Polsko-Brazylijskiej w Warszawie.

Pod przewodnictwem Prezesa Izby p. Eryka hr. Kurnatowskiego odbyło się dnia 12 maja r. b. Doroczne Walne Zgromadzenie Członków Izby Handlowej Polsko-Brazylijskiej w Warszawie. Sprawozdanie z dotychczasowej działalności Izby złożył Dyrektor Zygmunt Tomczak, obrazując intensywną i żywotną pracę Izby w dziedzinie ożywienia stosunków handlowych między Polską a Brazylią, prowadzoną w warunkach niezwykle ciężkich, a mimo to wykazującą już rezultaty realne i dla rozwoju polskiego handlu zamorskiego bardzo korzystne.

Omawiając szczegółowo cały szereg spraw przez Izbę prowadzonych, wśród których na czoło wysuwają się będące w toku sprawy kompensacyjne, sprawy dotyczące wychodźstwa polskiego w Brazylii, wystawy wzorów przemysłu polskiego w Kurytybie, projekt stworzenia polskiej placówki bankowej w Brazylii i szereg innych, Dyrektor Z. Tomczak podkreślił, iż każda przemysłowa i opracowana inicjatywa Izby spotkała się z pełnym zrozumieniem i poparciem sfer rządowych, jak również kupiectwa polskiego.

Walne Zgromadzenie przyjęło przez aklamację program prac na rok 1933, szeroko omówiony przez Prezesa Eryka hr. Kurnatowskiego, streszczający się w punktach następujących:

1. Badania grup towarowych dla wzajemnego obrotu.
2. Selekcja firm w obu krajach, celem uzyskania maximum szans wzajemnego stałego związania.
3. Propaganda w obu krajach produktów importowanych, celem zwiększenia spożycia i głębszej penetracji.
4. Wreszcie, biorąc pod uwagę poważne znaczenie, jakie może posiadać nasza emigracja dla rozwoju stosunków ekonomicznych polsko-brazylijskich, Izba uchwaliła w roku bieżącym specjalną uwagę poświęcić współpracy z tą emigracją oraz włączyć do swego programu sprawy kolonizacyjne.

Plan prac Izby w dziedzinie organizacji wychodźstwa polskiego w Brazylii z punktu widzenia jego stosunków gospodarczych z Macierzą, w obszernym referacie omówił Członek Rady p. Czesław Sokulski.

W wyniku przeprowadzonych wyborów uzupełniających, Prezydium Izby na następny okres sprawozdawczy ukonstytuowało się w następującym składzie: Prezes p. Eryk hr. Kurnatowski, Wiceprezesi pp: gen. Wacław Scaevola - Wiczorkiewicz, Władysław hr. Jezierski i prez. Stanisław Hirszel Sekretarz dyr. Eugenjusz Wencel, Zastępca Sekretarza dyr. Stanisław Lambert, Skarbnik inż. Konstanty Zachert, Dyrektor Izby Zygmunt Tomczak i Wice-dyrektor Janusz Brinkenhoff. Do Komisji Rewizyjnej weszli pp: Min. Józef Targowski, prof. Zdzisław Ludkiewicz i dy. Wiktor Mozykiewicz.

Na wniosek Prezydium Walne Zgromadzenie uchwaliło: wysłać depezę do Ministra Przemysłu i Handlu p. Zarzyckiego z wyrazami uznania za jego owocne wysiłki w dziedzinie popierania handlu zamorskiego, wybrać do Honorowego Prezydium posła R. P. w Rio de Janeiro p. Ministra Tadeusza Grabowskiego.

Zebrań zaszczycili swą obecnością przedstawiciele władz: z ramienia Min. Spraw Zagr. pp: Naczelnik Wydziału Konsularnego A. Zarychta, Radca Kozłowski, Konsul Downarowicz oraz Radca Dąbrowski z Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Zebrań wysłało depezę gratulacyjną do bohaterkiego lotnika kapitana Skarżyńskiego do Rio de Janeiro.

Najlepsze i najekonomiczniejsze mydła

„VEADO“

Nie używajcie innych

Tereny w najlepszych punktach miasta na bardzo dogodnych warunkach tylko u

Irmãos Paciornik

Rua João Negrão 965-570

Ważne ogłoszenie

Ważne ogłoszenie

Ważne ogłoszenie

Ważne ogłoszenie

Ważne ogłoszenie

Baczność Kolonjo Polska w S. Paulo!

Polonia Football Club organizuje w lokalu Towarzystwa Polskiego, Rua Tiberica 12— w sobotę dnia 8 czerwca b. r. o godz. 8,30

Wielki Bal

Sensacja: przed rozpoczęciem balu odędzie się **MECZ PUING-PONG** Polonia F. C. x C. Democratico do Bom Retiro. Drużyna zwycięska otrzyma puchar. Przygrywać będzie Jazz Band, O liczne przybycie uprasza Rodaków ZARZĄD.

Kto chce mieć dobrą i tania, używaną, prawie nową MASZYNĘ DO SZYCIA

niech się zwróci do **Casa ADÃO** Właściciel A. Bocewicz Rua Conselheiro Ramalho 274 (Róg Avenida Brigadeiro Luiz Antonio) Tramwaje 3, 5, 30, 40 i 47. Telefon 7-6191 SÃO PAULO

Duży wybór maszyn do szycia do użytku domowego, jako też przemysłu, używane po cenach niskich; ręczne od 45\$ i nożne od 125\$ i wyżej, Singera i innych najlepszej marki fabryk. Nowe maszyny Singera dajemy na spłaty miesięcznym. Pozamiejscowym odbiorcom wysyłamy bez doliczania opakowania i dostawy do kolei. Na żądanie wysyłamy katalogi maszyn.

Tylko znawcy zaświadczenia,

że przyjemne palenie papierosów jest wtedy, gdy używa się higieniczne i nieszkodliwe **TUTKI PAPIEROSOWE** które oczyszczają nikotynę przez nałożoną watę w środku tutki. Cena za 100 sztuk tutek tylko 600 reisów, za tysiąc 4\$500, a z przesyłką do innego miasta 6\$000

Maszyna do robienia papierosów 1\$000 Sto książeczek papierków paryskich do robienia papierosów 12\$000.

MAURICIO STADLER PIERWSZA FABRYKA TUTEK PAPIEROSOWYCH RUA S. CAETANO, 208 — SÃO PAULO, Cap. POTRZEBUJEMY AGENTÓW I PRZEDSTAWICIELI.

VILLA ZELINA

Na przedmieściu São Paulo w miejscowości zamieszkałej przez Polaków

Loty do sprzedania na długoterminowe spłaty, na których też możemy dla kupującego pobudować dom. Cena spłaty nie wynosi cen dzierżawienia domu. Spłata miesięczna loty 40\$000 od której nie liczymy procentów. Spłata miesięczna domu 40\$000.

Miejscowość sucha, zdrowa, wysoko położona, blisko stacji kolejowej Ipiranga, tramwaj, elektryczność itd. Czyste dokumenty własności. Po bliższe informacje prosimy zgłaszać się do: **CARLOS KORKISCHKO**

w dni powszednie od godz. 12 do 4-tej na: Pracę Antonio Prado 3 sobr. (naprzeciw City Bank) zaś w dni świąteczne i niedziele na miejscu: Avenida Zelina 33, Tramwaj 32 Villa Prudente. Właściciel ziemi **CLAUDIO MONTEIRO SOARES.**

Mię

Inicjatywa uku 1935 Mię zrodziła się z ziemi opo i wybrzeża i czeństwa pol nych, znalazł stawy, płaszczyzn, że należa telmeństwami cie atrakcyjny i zgodnym. bie miliony nej i karnej kany, a pier ten: propaga i wewnątrz wątpliwa, że ki, w którym impreza spor ważnym, staj nie kilku dni cie i to właśi sympatyków i codzienną.

Gdynia, jak polskiej, jako Narodu — je jektem reklan du i dlatego lic się należy ten wyczyn r wybitnie speł mego Państw wystawcy tył środkami mo rozwój jedno darczego, jak Gdynia, która gandy Państw tego społecze i podniesioną bli rozwoju.

Propagand polityczne i i historia tej Gdynia, nie w czenia polity ni i przedsię dewszystkiem gospodarcza kraju i to sp obecnie konj podarzej — stykaliśmy si granicznym stawicielami re nas odwie uwagę na i Wyrażano na wodu, gdyż skoczeni tym był nieznan

Bolesnem wyniki z te się być słusz

Dr. Maxia

Zawiadania przeniósł s Mar. Flor nad Przyjmuj

,Co

Opony i fabryki r

Ul. Bar

Słynny

PH

Krem

Żąd

W KU

W PO

W ST

Międzynarodowa Sportowa Wystawa Morska w Gdyni.

Inicjatywa urzędzenia w Gdyni w roku 1935 Międzynarodowej Wystawy, zrodziła się z rozważań nad znalezieniem oposobu ożywienia miasta i wybrzeża i pobudzenia znów społeczeństwa polskiego do pędu nad morze. W poszukiwaniach tematu wystawy, znaleziono go w sportach wodnych, tej płaszczyźnie kurtuazji i dżentelmeństwa między narodami, w temacie atrakcyjnym, modnym, neutralnym i zgodnym. Sport, który łączy w sobie miliony przeważnie entuzjastycznej i karnej młodzieży, jest niewyzyskany, a pierwszorzędny instrumentem propagandy, tak zagranicą, jak i wewnątrz kraju. — Jest rzeczą niewątpliwą, że najmniejszy ośrodek ludzki, w którym odbywa się jakakolwiek impreza sportowa o charakterze poważnym, staje się w przeciągu dosłownie kilku dni znanym na całym świecie i to właśnie przez sferę sportowe, sympatyków sportu, prasę sportową i codzienną.

Gdynia, jako wielki wyczyn techniki polskiej, jako dokument tężyzny i woli Narodu — jest sama znakomitą obiektem reklamowym Państwa i Narodu i dlatego tym wyczynem pochwalić się należy, ten wyczyn pokazać, ten wyczyn rozreklamować, przez co wybitnie spełni się i propagandę samego Państwa. I w tym wypadku nie wystarczy tylko impreza o charakterze wystawy, przez nią należy pobudzić środkami moralnymi i materialnymi rozwój jednolitego organizmu gospodarczego, jakim jest port i miasto Gdynia, która, jako instrument propagandy Państwa — musi z udziałem całego społeczeństwa być rozbudowaną i podniesioną do najwyższych szczybli rozwoju.

Propaganda Gdyni ma znaczenie polityczne i gospodarcze. Charakter i historia tej dzielnicy, w której leży Gdynia, nie wymaga uzasadnienia znaczenia politycznego propagandy Gdyni i przedsięwzięcia, które mają przedewszystkiem na celu. Propaganda zaś gospodarcza nazewną i wewnątrz kraju i to specjalnie przy zaistniałej obecnie koniunkturze politycznej i gospodarczej — jest niezbędna. Ilekroć stykaliśmy się na terenie Gdyni z zagranicznymi gośćmi, misjami lub przedstawicielami grup przemysłowych, które nas odwiedzają — zawsze zwracano uwagę na brak propagandy Gdyni. Wyrażano nam zdziwienie z tego powodu, gdyż wszyscy ci ludzie byli zaskoczeni tym rozwojem, który dla nich był nieznaną zupełnie rewelacją.

Bolesnem by było ustalać straty, wynikłe z tego stanu rzeczy. Zdaje się być słusznem dlatego, że każdy

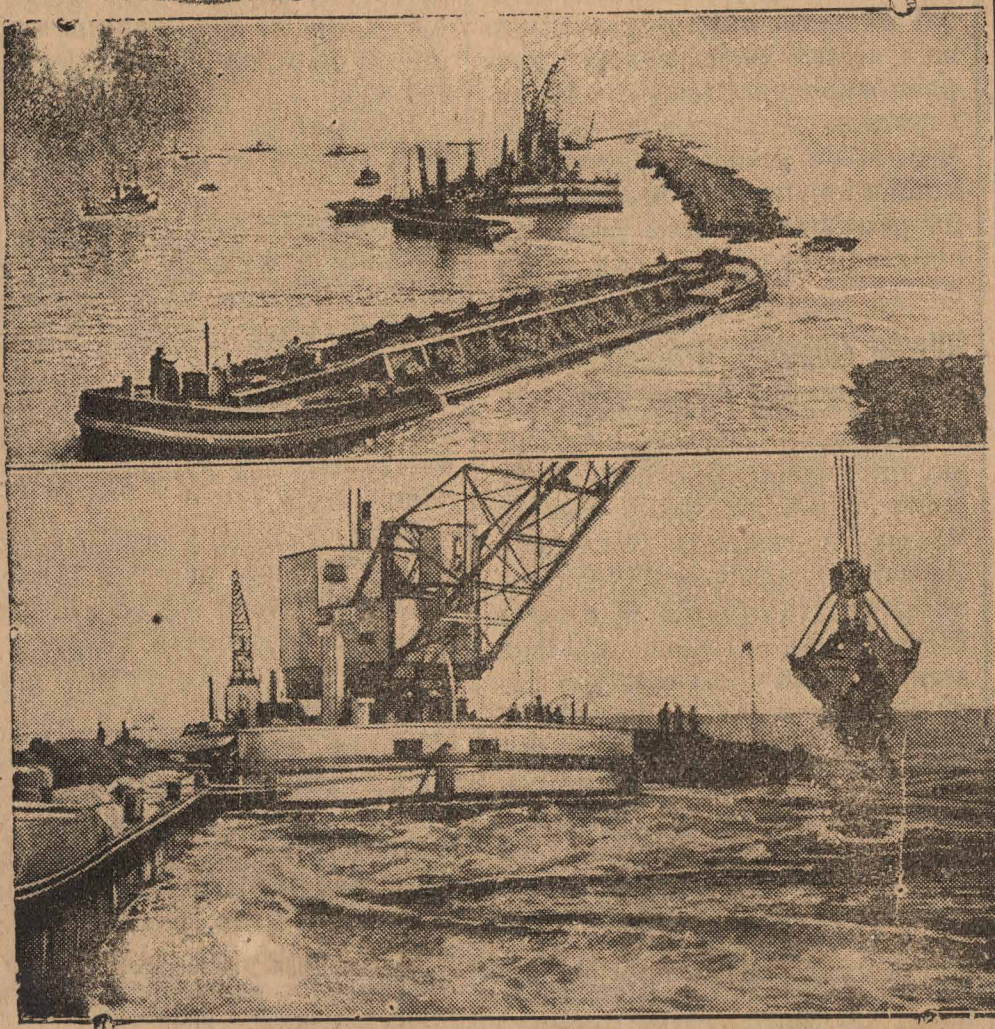
wysilek, idący w kierunku rozreklamowania naszej Gdyni, powinien być poparty przez całe społeczeństwo Państwa Polskiego.

Zycie na morzu składa się z kilku dziedzin. Jedną z nich jest sport wodny, który podnosi urok morza, pozwala na życie się z niem i wyszkala młodzież na dobrych i doświadczonych marynarzy.

Dziedzina sportów morskich u nas, co prawda, nie doszła jeszcze do rozwoju trkiego, jak u narodów, których życie od wieków związane jest z morzem. Jednak i w tej dziedzinie możemy wykazać się pewnymi sukcesami, w każdym razie poważną już i planową pracą. Wystawa projektowana, będzie dla tego sportu miała znaczenie dydaktyczne. A dwa lata pracy, które nas dzielą od terminu projektowanej wystawy, pozwolą, w każdym razie, przygotować się do niej w ten sposób, że naszym sportowcom będzie można stęgnąć po dobre miej-

P. Prezydent R. P. Ignacy Mościcki przemawia podczas Święta Morza w Gdyni w r. 1932

1) Port w budowie. 2) Dźwigar portowy przy pracy.

scie w zawodach międzynarodowych. Jeżeli chodzi o wytwórczość sprzętu sportowego w dziedzinie sportów wodnych, to należy stwierdzić, że ta dziedzina przemysłu znajduje się u nas w stanie dobrego rozwoju.

Dotychczas już uruchomiono na terenie kraju szereg fabryk yachtów, to-dzi, kajaków. Państwowe zakłady inżynierji posiadają stocznie, produkujące bardzo dobre łodzie motorowe i ślizgowce, wytwarza się u nas cały szereg akcesoriów dla żeglugi wioślarsstwa, produkujemy już nawet przyzeczne motory do łodzi. Wykonanie tego sprzętu stoi w niektórych wytwórnich już na bardzo wysokim poziomie, a nasza młodzież zaczyna się specjalizować w dziedzinie budownictwa yachtowego i innych łodzi. Cena tych wyrobów przy ich drobności jest tak niska, że śmiało możemy konkurować z towarem zagranicznym. Niestety te wiadomości nie dotarły jeszcze do szerokiej warstw społeczeństwa, a omawiana wystawa będzie mogła w tym kierunku uświadomić społeczeństwo i koła sportowe, pro-

pagując pozatem, siłą faktu, ten piękny sport, jakim jest niewątpliwie sport wodny.

Wbrew niektórym przypuszczeniom, śmiemy twierdzić, że ta dziedzina przemysłu ma przed sobą duże widoki eksportowe. Wszakże z polskiego dębu buduje się zagranicą yachty i kutry, a już w XVI wieku, jak podaje w swojej pięknej książce Aleksander Czołowski, — poseł Wielkiej Brytanji przy Rządzie Polskim, raportował swemu rządowi, że Polska jest przedystynowaną do budowy okrętów, jako kraj posiadający drzewo i smołę.

Na małej wystawie sportów wodnych w Bagateli w Warszawie, zamkniętej kilka dni temu, byliśmy świadkami rozwoju omawianej dziedziny przemysłu i odcieży dla sportowca wodnego. Ostatnie dziedziny, mające w Polsce pierwszorzędne warunki rozwojowe i dużą tradycję przemysłową, będą mogły w naszym eksporcie odegrać dużą rolę, ze względu na to, że w dużej mierze wchodzi w dział zaopatrywania okrętów, dziedziny w Gdyni jeszcze nierozwiniętej, a tak koniecznej i podstawowej dla rozwoju portu i wozu.

Pozatem omawiana wystawa gdynińska obejmować będzie turystykę wodną, dział bibliografji i sztuki, dział żywności i odzieży dla sportowca wodnego. Ostatnie dziedziny, mające w Polsce pierwszorzędne warunki rozwojowe i dużą tradycję przemysłową, będą mogły w naszym eksporcie odegrać dużą rolę, ze względu na to, że w dużej mierze wchodzi w dział zaopatrywania okrętów, dziedziny w Gdyni jeszcze nierozwiniętej, a tak koniecznej i podstawowej dla rozwoju portu i wozu.

Zwrócono kiedyś pod adresem gdynińskiej wystawy zapytanie, czy przemysł nasz i handel będą się interesować tem przedsięwzięciem. Musimy stwierdzić, że Gdynia i wybrzeże morskie są najbarziej aktywnym odcinkiem naszegranicy pod względem eksportu i importu. I ten stan rzeczy, zdaje się najlepszą daje odpowiedź.

Inżynier J. Müller
b. Naczelny Inżynier
Powszechnej Wystawy Kraj. w Poznaniu

Polska i Rosja

w dobrych stosunkach sąsiedzkich, politycznych i gospodarczych.

Od samego początku odzyskania niepodległości Polski dawaliśmy dowody, że drogo okupioną wolność po półtorawiekowej niewoli podkreślać zawsze chcemy i będziemy pracą pokojową i dążnościami do zgodnego współżycia z sąsiadami. Szczerej tej współpracy nie chcieli przyjąć i uznać powojenni politycy Rosji, sowieccy dyktatorze, usiłujący przez 15 lat daremnie zrewolucjonizować świat, przez skomunizowanie różnych krajów. Musieliśmy w r. 1920 odpowiedzieć na te zakusy orężem, a żołnierz polski krwią i bagnetem udowodnił, że doktryny wschodu nie przyjmą się w Polsce. Polska uratowała Europę, powstrzymując napór zbrojnych milionów, tamsamem Polska uratowała Niemcy od niechybnej zagłady. A jednak w Niemczech duch powojenny upodobił się do przedwojennego, choć „odwetu” nurtuje w mózgach polityków berlińskich, którzy nieopatrznie rozpętała szaleńczą walkę z żywiołami niegermańskimi, dążąc do wywołania nowej wojny, jak w r. 1914.

Licząc na Rosję, Berlin przekonał się, że polityka ostatnich tygodni całkiem przeobraziła pojęcia o Niemczech na Kremlu moskiewskim, gdzie doskonale zrozumiano, że Hitler dąży do odbudowy monarchji i wywołania nowej pożogi wojennej. Na Kremlu, jak w każdym kraju europejskim, bacznie śledzono każdy ruch w Niemczech w ciągu ostatnich lat. Dlatego też Rosja, chcąc zabezpieczyć się od przykrych niespodzianek ze strony Berlina, zawarła z Polską pakt o niezaczepności, na wypadek, gdyby jedno z tych państw miało być zaatakowane przez niemcy. Dyplomacja polska dokonała wielkiego dzieła. Naszą pracą pokojową daliśmy jeszcze jeden dowód, że zależy nam na dobrych stosunkach sąsiedzkich, że Polska i Rosja, sąsiadując z sobą, mogą się znakomicie uzupełniać, budując wielkie dzieło pokoju dla skołatanej wojną ludzkości.

15 lat musieliśmy czekać na zrozumienie ze strony Moskwy, gdzie wreszcie wojowniczy Mars ustąpił miejsca zdrowemu rozsądkowi. Rosja przekonała się, że bez współpracy z Polską Związek Socjalistycznych Republik nie utrwali swego bytu politycznego, że raczej lepiej będzie dokonać pewnej przebudowy istniejącego ustroju, złagodzić go i wejść na drogę pracy pokojowej.

Dziś w Rosji zdają sobie sprawę, że setki tysięcy rąk polskich budowały przed wojną światową gospodarkę rosyjską, że praca polskiego inteligenta i rzemieślnika w rosyjskich warsztatach wydawała znakomite owoce, że Polak najlepiej rozumiał potrzeby rozległych posiadłości rosyjskich.

Ostatnie posunięcia hitlerowskie zmieniły zasadniczo pojęcia sowieckie w stosunku do Polski. Zamówienia dla przemysłu Rzeczypospolitej, udzielane skąpo przez kilka lat, wzmogły się w czasach ostatnich. Ostrze polityki sowieckiej zwróciło się przeciwko tym, którzy, siejąc wiatr, nie wiedzą, że zbierać będą burzę. Dobrze stosunki niemiecko-rosyjskie należą już dziś do przeszłości. A najwyraźniejszym dowodem panujących w Rosji prądów

jest fakt, że Rosja postanowiła uwolnić się zupełnie od pośrednictwa portów niemieckich, odgrywających dotąd poważną rolę w tranzyście pomiędzy Rosją a innymi krajami.

Posel sowiecki w Warszawie przyjęty był po raz pierwszy przez marszałka Piłsudskiego na b. długiej audjencji, co jest wydarzeniem, nienotowanym dotąd w stosunkach obu tych państw i zarazem dowodem, iż Rosja pragnie dobrych stosunków z Polską, czekając na to aż 15 lat.

Niezawodnie w związku z ostatnimi posunięciami polityków Kremla, jest przybycie do Polski sowieckiej misji handlowej, która po zwiedzeniu Międzynarodowych Targów w Poznaniu przybyła do Gdyni, celem zbadania warunków tranzytowych portu gdynińskiego.

Przybywszy sowieccy przekonałi się, że Polska dokonała nad polskim Bałtykiem pracy olbrzymiej. Nie taili więc swego podziwu, ba, nawet zachwyty dla twórczości polskiej. A wyniki wielu konferencji, przeprowadzonych przez tę delegację z izbami przemysłowo-handlowymi w Polsce, uprawniają do twierdzenia, że już w niedalekiej przyszłości większa część tranzytu rosyjskiego przechodzić będzie przez Gdynię. Pomiędzy Polską a Rosją układają się zatem — chcemy wierzyć — dobre i trwałe stosunki sąsiedzkie, polityczne i gospodarcze. Gdy dodamy do tego, że większa część tranzytu Czechosłowacji i Węgier idzie przez port gdyniński, łatwo sobie wyobrazić, iż miasto i port Gdynia już w najbliższej przyszłości rozwiną się b. poważnie.

Kazimierz Purwin.

Café Gury

PALENIE I MIELENIE KAWY.
Fortunato Leite Dias de Paiva

Telefon N° 1179. — Adres dla telegramów: „TYBA”, Rua Commendador Araújo Nr. 107.

Curitiba Paraná

„Avejado,” sztuczki 10 mtr. po 11\$000 „A Parisiense”

Sto Helena

BALSAM

BÓL PIERSI
REUMATYZM
BÓL ZĘBÓW
NEURALGJA
ZACIECIA, SHALECZENIA
BÓL USZU
KŁÓCIE
SWIEŻE RANY

Dr. Maximo Pinheiro Lima

Zawiadamia swych Sz. Pacjentów, że przeniósł swe konsultorium na ul. Mar. Floriano Peixoto Nr. 110 nad Apteką São Luis. Przyjmuje od 3 do 7 popołudniu.

„Continental”

Opony i kieszki gumowe znanej fabryki niemieckiej, istniejącej od roku 1871.

AGENCI:

Casa Richel

Ul. Barão do Rio Branco 122 TELEFON 695.

JUŻ SIĘ UKAZAŁ W SPRZEDAŻY KREM

„PIEGÓL”

z kogutkiem

Słynny i radykalny środek przeciw **piegom, plamom, wągom, zmarszczkom** i wszelkim defektom cery.

PRODUKT FABRYKI CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNEJ **A. GĄSECKI I SYNOWIE WARSZAWA**

Krem ten używany z niezwykłym sukcesem przez słynne piękności 26 państw świata.

Żądajcie we wszystkich pierwszorzędnych aptekach, składach aptecznych i perfumerjach.

Słoik duży 18\$000 „mniejszy 9\$000

Zamówienia przyjmują

W KURYTYBIE Krasicki Comm & Cia Ltda;
W PONTA GROSSA União Mercantil Paranaense;
W STANIE SANTA CATARINA I RIO GRANDE C. Mazurek & Cia, — Canoinhas.

A ARTE DO PARANA

JEDYNY ZAKŁAD WYSPECJALIZOWANY W TYM ZAKRESIE CURITIBA

Rua 15 de Novembro, N. 180

APRANA

Wielki wybór wyrobów artystycznie wykonanych z drzewa parańskiego, jak: lampy elektryczne z sełków i korony pinjora, szkatułki, tace, słoiki, ozdoby ze skrzydeł motyli.

NIE CZYTAJ TEGO OGŁOSZENIA, BO NIE JEST ZAPŁACONE.

Não compre m casa nas antes de ver a casa... CASAS... CURITIBA

Dr. Sylvino P. de Araujo.

VORONOFF Brazyljski wynalazek FLUXO-SEDATINA

Kobieta jest osolona, KOBIECI nie będzie cierpiała więcej na kolki maciczne i jajniki, bo FLUXO SEDATINA uleczy ją w 2-3 godzinach.

Dobra okazja.

Teren 12x47 m, z nowym domem 6x8 m. jest na sprzedaż za 5.200\$.

Chapelaria Constantino Constantino Alves dos Reis

Wybór wszelkiego rodzaju artykułów konfekcji męskiej. Obuwie od 20\$000, Kapelusze 10\$000, Koszule 9\$000.

Sprzedam okazynie 4 loty dobrej ziemi wraz z domem, położone 100 metrów od linii tramwajowej.

Poszukiwanie rodziny.

FRANCISZEK ŚWIERZOWSKI, który był w Brazylii do roku 1925 i wyjechał do Polski, tą drogą poszukuje wiadomości o żonie swej i dwojgu dzieci.

POTRZEBUJE SIĘ 300 OSÓB,

które czują zimno i które potrzebują zaopatrzyć się w płaszcze męskie, jakie sprzedajemy po cenie od 60 do 120\$000, w „A NACIONAL”

Companhia Colonizadora e Mercantil Paranaense S. A.

(Paranańska Spółka Kolonizacyjno-Handlowa T. A.) Rua Angelo Sampaio, 41 CURITYBA - PARANA - BRASIL

Sprzedaje ziemię na kolonji

NOWA WOLA

za gotówkę lub na dogodnie raty bez procentów. Czy chcesz zabezpieczyć sobie i swej rodzinie dobrobyt? Czy chcesz posiadać ziemię, której tytuł własności jest gwarantowany?

NOWEJ WOLI

Stacja kolejowa Artur Bernardes Linja Paranapanema stan Paraná. Wszelkich informacji i objaśnień udziela biuro Paranańskiej Spółki Kolonizacyjno-Handlowej

Ze świata

UROCZYSTOŚCI WIEDENSKIE

Wiedeńscy uznają, że tylko król Sobieski uratował Wiedeń

Organ partji chrześcijańsko-społecznej „Reichspost” zamieszcza artykuł generalnego sekretarza zjazdu katolików niemieckich msgr. Jakóba Frieda, omawiający program zjazdu katolików oraz ogólny zarys programu oficjalnego rządu austriackiego, dotyczący zorganizowania państwowych uroczystości z powodu 250 rocznicy oswobodzenia Wiednia od Turków.

Uroczystości te rozpoczną się 11 września wieczór wielkim koncertem. We wtorek 12 września przedpołudniem odbędzie się na Kahlenbergu uroczyste nabożeństwo, w którym specjalny współudział wezmą przedstawiciele Polski.

Msgr. Fried zaznacza, że jeżeli chodzi o uznanie zasług króla Jana Sobieskiego, to zarówno ówczesny papież, jak i cesarz oraz cały naród austriacki pokładali wyjątkową nadzieję w pomocy Polski pod dowództwem króla Sobieskiego.

Zakaz urządzania zgromadzeń nad granicą Polski.

Królewiec. — Rząd Rzeszy wydał zarządzenie, na mocy którego nie wolno urządzać kongresów i większych zgromadzeń w promieniu 10 km. od granicy polskiej. Na skutek tego zarządzenia nie odbył się zjazd oddziałów „Deutscher Ostbund” w czasie Zielonych Świąt w okręgu frankfurckim.

Studenci niemieccy przygotowawali zamach stanu w Czechosłowacji

Praga. — Wiadzi czechosłowackie przeprowadziły rewizję wśród działaczy niemieckich organizacji studenckich. U jednego z przywódców znaleziono akta z korespondencją z kierownictwami kołami partji hitlerowskiej w Niemczech, oraz plan wywołania rewolty Niemców sudeckich i oderwania szeregu powiatów nadgranicznych na Morawach i Śląsku od państwa czechosłowackiego.

Akcja hitlerowska w Zagłębiu Saary

Strasburg. — Jak donosi prasa alzacko-lotaryńska hitlerowcy ustalają obecnie „czarną listę” obywateli okr. Saary, na

CASA DE BICICLETAS

DE ALBINO SŁÓBARSKI Rowery nowe oraz ich części składowe i uzupełniające — wypożyczalnia rowerów — warsztat mechaniczny. Wykonuje się reparacje i maluje na różne kolory. CENY BARDZO NISKIE. Rua Desembargador Westphalen (dawna Ratch) Rezydencja — Rua Assunguy 87 CURITIBA — PARANA Rowery Opel ostatnio nadeszły z Europy, po cenach bardzo niskich.

której figuruje dotąd około 800 osób.

Pierwsza lotaryńska informacja, że z rozmaitych miejscowości i Zagłębia Saary udają się codziennie do „obozów pracy” w Niemczech grupy młodzieży hitlerowskiej, celem odbycia ćwiczeń politycznych. Ostatnio wyjechała do Niemiec z Sarrelonii specjalnym pociągiem grupa, złożona z 200 ochotników, którzy w chwili odjazdu zaintonowali pieśń „Segreih willem wir Frankreich schlaggen”.

Likwidacja gruzińskiej misji dyplomatycznej

Paryż. — W związku z ratyfikacją francusko-sowieckiego paktu o nieagresji ukazał się komunikat ministerstwa spraw zagranicznych, który stwierdza, że członkowie misji gruzińskiej utracili swe przywileje dyplomatyczne i zostali skreśleni z listy korpusu dyplomatycznego, akredytowanego przy rządzie francuskim. Misja gruzińska, zaznacza komunikat, została przekształcona w przedstawicielstwo interesów emigracji gruzińskiej w Francji.

Włoski Związek Ochotników do Marszałka Piłsudskiego

Rzym. — Wyruszył do Polski na rowerze b. ochotnik wojenny włoski p. Józef Grasso, wiozący z ramienia Włoskiego Związku Ochotników Wojennych, adres związkowy dla Marszałka Piłsudskiego. Grasso, cyklista amator, znany jest ze swych długich dystansowych wycieczek. W 1924 r. odbył na rowerze okrężną podróż Rzym — Paryż — Londyn — Rzym, w 1927 udał się do Marsylii i Barcelony, w 1928 do Wiednia i Budapesztu, w 1930 do Berlina — Oslo — Trondheim w Norwegii, a w 1932 z Rzymu przez Bari — Kony — antypopol do Sofji, gdzie doręczył adres ochotników włoskich królowi Borysowi bułgarskiemu i z powrotem do Rzymu przez Białany. Ma za sobą kilka rekordów długodystansowych, przebywając w ciągu jednego dnia przestrzeń powyżej 250 km.

Holandja zastosowuje represalje przeciw Niemcom.

Holandja jest zdecydowana zastosować najsurowsze represalje przeciw Niemcom włącznie konfiskaty niemieckich własności prywatnych, jeżeli Rzesza nie zapłaci odsetek i rat od pożyczek udzielonych zgodnie z planem Younga.

Prezes Banku Rzeszy dr. Schacht rozmawiał kilkakrotnie z bankierami brytyjskimi, amerykańskimi i holenderskimi. Rozmowy te nie doprowadziły do porozumienia, gdyż Holandia zagroziła sankcjami poprzednio wyszczególnionymi.

Dymisja Prezydenta

Donoszą z Assuncion, jakoby prezydent Paragwaju został zmuszony do ustąpienia. Żona prezydenta, odbywająca podróż do Rio de Janeiro, zatrzymała się w Urugwajana (na granicy Argentyny i Brazylii) oczekując na dalszy rozwój wypadków.

Dwie porażki Wisły we Francji.

W Paryżu odbył się mecz piłkarski pomiędzy krakowską Wisłą z paryskim Racing Klubem. Mecz zakończył się nieznaczną porażką Wisły w stosunku 0:1. Pierwsza połowa meczu wykazała grę bardzo ładną i dynamiczną, natomiast druga połowa równowagę sił obu drużyn. Wisła wykazyła wyższość techniczną, natomiast paryżanie mieli lepszą dyspozycję strzelawą. W tej połowie pada jedyna bramka meczu, strzelona przez napastnika francuskiego.

Po przerwie francuzi, nie mogąc podoląć naporowi naszego ataku, a dążąc do utrzymania

swej brankowej przewagi, zaczynają grać brutalnie. W wyniku — Kotlarczyk I doznał naruszenia obojczyka, a Kotlarczyk II — ogólnej kontuzji. Sędzia Gerardin orzeczeniami swymi krzywdził naszą drużynę.

W Bruay Wisła pokonana została przez zespół polskiej drużyny emigracyjnej w stosunku 1:2 (0:1).

Zawiasł 144, otrzymają tylko 13 milionów dolarów.

Znów zawiodły yankesów czeki wiana na przypadającą w tych dniach ratę długów wojennych, bowiem z ogólnej sumy 144 milionów dolarów, które razem winne już zapłacić poszczególne kraje europejskie, Stany Zjednoczone otrzymają zaledwie 13 milionów dolarów.

Anglja, która winna zapłacić stosownie do rozłożenia rat, 74 miliony, wpłaciła tylko 10 i to nie w zlocie, lecz srebrem wyjętem ze skarbcza hinduskiego w Indiach.

Pozostałych 64 milj. Anglijcy będą spłacać w ratach miesięcznych.

Pozatem Italja, Czechosłowacja i Rumunja wpłaciły także po milionie dolarów na spłatę swych długów zaciągniętych w Stanach Zjednoczonych.

Od zapłacenia swych zobowiązań wobec Stanów Zjedn. powstrzymały się Francja, Belgja i inni kraje.

Także Polska, której przysługuje prawo na przeciąg dwóch lat powstrzymać się od płatności swych zobowiązań, korzysta z przysługującego jej prawa międzynarodowego.

Wobec tego yankesi, którzy sumą 144 milionów chcieli zagoić plekające rany gospodarce w kraju, doznali na tem polu za wodu, zaś sytuacja gospodarza w Stanach Zjedn. pogarsza się z każdym dniem. Szczególnie krytycznym jest położenie farmerów amerykańskich.

Za wpłatą nieznaczej kwoty 1\$500, 2\$000, lub 3\$000 miesięcznie, może być na wypadek choroby zabezpieczony!!!

Oddział lekarski przy „Bureau de Informations” rua 15 de Novembro 257. tel. 944

Dr. Maximo Pinheiro Lima

Konsultorium rua Mar. Floriano Peixoto 110 KURYTYBA.

Wszyscy członkowie „Biura Informacyjnego” wpłacający składki (3\$000 — pracodawcy, 2\$000 — urzędnicy i 1\$500 — pracownicy fizyczni) mogą korzystać bezpłatnie z porad lekarskich.

Po bliższe informacje zgłaszać się rua 15 de Novembro 257 i p. Floriano Peixoto 110.

Promptus

Prysznic rozgrzewany zapomocą alkoholu, dla każdego domu. — Zwykły, ekonomiczny, praktyczny i nie niszczy się.

Minimalną ilością alkoholu za 100 reisów można sobie przygotować wysmieniałą KĄPIEL, o którejkolwiek bądź ggdzinie, która może trwać 15 minut

Ostatni wyraz komfortu i wygod. Instalacja szybka i bez żadnych komplikacji. Niema niebezpieczeństwa eksplozji.

WYŁĄCZNI PRZEDSTAWICIELE NA BRAZYLJĘ NOCITI & CIA. LTDA. CURITIBA — Rua Marechal Deodoro 335 — PARANA

3.300 milj. dol. na roboty publiczne

W bieżącym tygodniu prezydent Roosevelt prześle do Kongresu projekt ustawy upoważniającej do emisji 3.300 milionów dolarów na sfinansowanie robót publicznych na olbrzymią skalę, by dać jaknajrychlej zatrudnienie możliwie największej rzeszy z pośród 17 milionów bezrobotnych.

Po długiej nocnej konferencji w dn. 13 b. m. z udziałem dyrektora budżetu Lewis W. Douglas'a, prezydent skłania się do planu wprowadzenia na pokrycie odsetek i amortyzacji od tej emisji podatku obrotowego w wysokości 1/8% od sprzedaży wszystkich prawie wyrobów przemysłowych, co według oceny dałoby około 180 milionów dolarów rocznie; dla pokrycia brakujących 40 milionów dolarów rocznie do sumy 220 milionów dolarów potrzebnych na obsługę tej emisji projektowane jest odpowiednie opodatkowanie za każdą tonę towarów przewożonych po drogach lądowych.

Pierwotny projekt podniesienia skali podatku dochodowego został porzucony w obawie iż byłoby to przeciąganiem struny i spotkałoby się z większą opozycją niż wprowadzenie podatku obrotowego.

Na naczelnego nadzorcę nad projektowanymi robotami publicznymi ma być wyznaczony, wyposażony w rozległe pełnomocnictwa, główny administrator; jako najbardziej odpowiedniego kandydata na to stanowisko wymieniają Al. Smith'a byłego gubernatora stanu Nowy Jork.

Chećcie ładnie pisać?

Zapiszcie się, nie zwlekając do Wyższej Szkoły Kaligrafji, jednej w Stanie Parana, (Succursal da Escola Superior de Caligrafia de S. Paulo), gdzie będziecie mogli w możliwie najkrótszym czasie przekształcić wasz brzydki charakter pisma

Wykłady dzienne i wieczorowe dla słuchaczy płci obojga.

Ceny bardzo przystępne — rezultaty gwarantowane

Wszyscy słuchacze mają prawo do otrzymania dyplomów z ukończeniem kursu.

Rua Barão do Rio Branco 495.

Dla zamiejscowych lekcje przez korespondencję.

Służąca

Potrzebna, która umie gotować. Dobra zapłata. Zgłoszenia na Rua Ebano Pereira nr. 131.

Z 336.740 zł leczenia... skie

Warszawa. Komitetu wykona fundusz szego zagranicę dentowi R. P. pierwszej do szkolnictwa Suma wpływ kwietnia br. 336 740 i prześmielsze oczel którą społeczę kryzysu ekon ROWAŁO DO żadnego nacis dla którego kon się jednym z CHANYCH CZENSTWA. kowej, zarów organizacjnym wem efektow SUNAŁ SIĘ CZĄTKU AKO pozwolil się z innej dzielnic nawczy akcję zbiorko tnia.

P. Prezydent mitem zbiorki szkolnictwa p z przewodniczynej fundus Senatu Raczka

„Rozwój sprawiac ważne

Opinia pras

Praga. — ważniejszych kich zamiesci dowie polskie Pismo to d szym czasie na linii Gdyni nowy parowiegę na tej linj Oprócz tego ce kursowac nia a portawschodnio eur niez rozwijaja — Londyn w w dalszy pa

Zmuszo

Ważniejszą rolę w dziejach wojny

Tecido Espo

piękne Guziki niklowe Berety z naj Formy (carap Pantofelki na Ubranka z p Piótno surowe Welna „Atlante” Welna „Giocon Algodão alveja Bachan kolorow Bachan pasiasty Bachan ciężki, Imitacja linho, Lingerie nadz. Jedwab cordone Jedwab pas, na

Wielka ilość RÓŻNE NO

Casa Popier

Z POLSKI

336.740 zł. złożyło społeczeństwo na szkoły polskie zagranicą.

Warszawa. — Delegacja Komitetu wykonawczego zbiórki na fundusz szkolnictwa polskiego zagranicą złożyła p. Prezydentowi R. P. sprawozdanie z pierwszej dorocznej zbiórki na szkolnictwo polskie zagranicą. Suma wpływów na dzień 20 kwietnia br. wyniosła złotych 336 740 i przeszła wszelkie najśmielsze oczekiwania. Kwota ta, którą społeczeństwo w okresie kryzysu ekonomicznego OFIAROWAŁO DOBROWOLNIE, bez żadnego nacisku dowodzi że ideal, dla którego komitet pracował, stał się jednym z najbardziej UKOCHANYCH SPRAW SPOŁECZYSTWA. Na czoło akcji zbiorczej, zarówno pod względem organizacyjnym, jak i pod wpływem efektów pieniężnych WYSUNĄŁ SIĘ OD SAMEGO POZĄTKU AKCJI ŚLĄSK i nie pozwolił się zdystansować żadnej innej dzielnicy. Komitet wykonawczy zlikwidował akcję zbiorczą w dniu 20 kwietnia.

P. Prezydent R. P. przyjął komitet zbiórki na rzecz funduszu szkolnictwa polskiego zagranicą z przewodniczącym rady fundacyjnej funduszu p. marszałkiem Senatu Raczkiewiczem na czele.

„Rozwój Gdyni zaczyna sprawiać Niemcom poważne kłopoty“.

Opinia prasy Czechosłowackiej
Praga. — Jedno z najpoważniejszych pism czechosłowackich zamieściło notatkę o rozwoju polskiej floty handlowej. Pismo to donosi, że w najbliższym czasie kursować poceanie na linii Gdynia — Nowy York nowy parowiec, który skróci drogę na tej linii z 13 dni na 8. Oprócz tego dwa inne parowce kursować będą pomiędzy Gdynią a portami bałtyckimi i wschodnio europejskimi. Również rozwijająca się linia Gdynia — Londyn wyposażona będzie w dalszy parowiec.

«Rozwój Gdyni — pisze «Narodni Politika» — poczyna sprawiać Niemcom poważne kłopoty. Niemcy nie ukrywają swych obaw, że wszelki wywóz z Czechosłowacji, Austrii i Węgier, jak również i dowóz do tych państw skierowany zostanie na Gdynię a polska konkurencja nawet smusza Niemców do rozważań o ewentualnych ulgach w przepisach taryfowych».

Niebywale dotąd owacje na cześć Jana Kiepury w Wiedniu.

Pechód entuzjastów z pod budynku opery ku miastu.

Z Wiednia donosi — Wystąpił w wiedeńskiej operze państwowej Jan Kiepura w «Cyganerji i «Turandot» przy widowni całkowicie wysprzedanej (czego nie zdołały dotąd dokonać żadne sławy tutejsze i zagraniczne).

Entuzjazm publiczności wybuchł orkanami oklasków nie tylko odśpiewaniu głównych arii, ale także, jak to miało miejsce w «Turandot», po obu frazach ze słynnym wysokiem «C», domagając się powtórzenia.

Dopiero wyraźne znaki artysty, że nie uczyni tego z względu na regulamin, obowiązujący w wiedeńskiej operze państwowej, zdołały uciszyć publiczność.

Po przedstawieniu zebrał się u wyjścia opery tłum entuzjastów, złożony z kilkuset osób, który obelgi całkowicie samochód Kiepury, urządzając owacje w rozmaitych językach, ze względu na obecność wielu cudzoziemców w Wiedniu, którzy brali też udział w tych żywiołowych owacjach.

Głośne okrzyki zwabiły wkońcu policję, której z wielkim trudem udało się oswobodzić Kiepurę z rąk entuzjastów, torując mu drogę do samochodu.

Entuzjastki uformowały się następnie w pochód, krocząc za jego samochodem.

Inal, sprytniejsi z łolali przedtem dotrzeć pod budynek hotelu, w którym artysta mieszka, wznosząc na cześć jego głośne okrzyki wśród ciszy wieczornej miasta.

O wywóz obuwia polskiego do Sowieców.

Warszawa. — Wobec ciężkich warunków, w jakich znajduje się wytwórczość obuwia ręcznego w Polsce, zwróciła się Rada Izb Rzemieślniczych, poparta przez okręgowe Izby Rzemieślnicze do Sowieców z propozycją, czy ze względu na odczuwany w Sowieciech brak obuwia, oraz ze względu na to, że przed wojną Rosja pokrywała swoje zapotrzebowanie obuwia w Polsce — i obecnie nie możnaby zorganizować importu polskiego obuwia ręcznego do Sowieców.

W odpowiedzi na tę propozycję otrzymała Rada Izb Rzemieślniczych zawiadomienie, że istnieją możliwości dostaw obuwia polskiego, przyczem ze strony sowieckiej zażądano przesłania próbek oraz ustalenia cen za poszczególne gatunki obuwia męskiego, damskiego, a nawet półluskowego. Próbki takie, w ilości około 40 sztuk najrozmaitszego obuwia przesłano.

Jest nadzieja, że pertraktacje zostaną uwieńczone konkretnymi zamówieniami, które, jak przypuszczają, będą obracać się w granicach około 100 000 dolarów.

„Cascha“ na palta po 4\$000 mtr. „A Parisiense“

Zboża i warzywa ucierpiały z powodu długotrwałych chłódów

Jak stwierdzają jednogłośnie rolnicy, przebieg tegorocznej wiosny nie wróży bynajmniej pomyślnych zbiorów. Wprawdzie oziminy przetrwały naogół dobrze, lecz jare poniosły znaczny ubytek w ziarnie, które w dość dużym odsetku zbutwiało w ziemi z powodu długotrwałych chłódów i jednoczesnej sły.

Wskutek niepomyślnych warunków wiosny tegorocznej ucierpiały również warzywa, których rozwój został zahamowany.

To samo da się powiedzieć o trawach, a jeśli chodzi o zboża, to rolnicy przewidują ogólnie, iż w roku bieżącym będą one posiadały dużo mniej słomy niż zwykle.

Polsko-francuskie rokowania handlowe

Już rozpoczęły się w Paryżu rozmowy polsko-francuskie, których tematem będzie rewizja dotychczasowych konwencji handlowych, obowiązujących między Francją a Polską.

W chwili obecnej w stosunkach handlowych obu krajów obowiązują konwencja z dnia 9 grudnia 1924 r. z pewnymi zmianami, wprowadzonymi na skutek podpisania w r. 1929 nowej konwencji handlowej, która jednakże w życie nie weszła w całości i nie zastąpiła zatem konwencji z r. 1924. Celem obecnych rozmów ma być przystosowanie obowiązujących obecnie przepisów konwencyjnych, a zwłaszcza listy zniżek celnych konwencyjnych, do nowej taryfy celnej, która wchodzi w życie w początkach października b. r.

W związku z temi rokowaniami wyjechał do Paryża wiceminister przemysłu i handlu Fr. Doleżał w towarzystwie radcy tegoż ministerstwa p. Konopskiego. Wiceminister dr. Doleżał będzie przewodniczył delegacji polskiej.

Nowe perspektywy dla towaru polskiego

W chwili stałego powiększenia się trudności dla eksportu polskich towarów, należy zanotować jako objaw do datni, że w związku ze zmianami nastrojów, jakie ujawniły się na terenie Holandji wobec Niemiec, daje się zauważyć na rynku holenderskim znaczny wzrost zainteresowania dla polskich towarów włókienniczych.

Zgodnie z informacjami, istnieją znaczne możliwości wykorzystania obecnej konjunktury na korzyść ekspansji towaru polskiego w Holandji i po części w Indjach holenderskich.

Również w Bułgarii istnieją możliwości dla eksportu naszych towarów; przedstawiających wartość około 2 milionów zł.

W Jugosławiji rokowania z czynnikami kompetentnymi w sprawie sprecyzowania nowych możliwości odnośnie zawierania szeregu transakcyj kompensacyjnych, zapowiadają się pomyślnie.

Z Gdyni do Brazylii na małym jachcie.

Podróż morską dwóch polskich harcerzy.

W lipcu ub. roku dwaj młodzi harcerze polscy, Władysław Wagrger i Rudolf Kornikowski wyruszyli na małym jachcie „ZJAWA“ z Gdyni, ażeby przemierzyć jaknajwiększe obszary morskie, śladami samotnego żeglarza Allana Gerbaulta.

Po długiej, trwającej 327 dni podróży, po doznaniu niezliczonych przygód, przybili nasi nieustraszeni chłopcy do portu w Belem w Brazylii, położonego powyżej Pernambuco, przy ujściu Amazonki do Oceanu.

Ostatnio dostaliśmy nieco szczegółów (I. K. C.), o ich nadzwyczajnej podróży. Po kilkumiesięcznej drodze dotarli nasi harcerze do Casablanki, gdzie stali 6 tygodni, reperując jacht, przy pomocy francuskiej marynarki wojaskowej. Dużo mieli pracy i mozółu, ale po spuszczeniu na wodę jacht „ZJAWA“ wyglądał świetnie i o wiele więcej podniosła się jego wartość, jako jachtu morskiego. Reperacja ta była bardzo potrzebna, gdyż mieli przed sobą długą podróż do dalekiego Dakaru, wzdłuż skalistych brzegów Afryki. W czasie przygotowań do drogi, odwiedził ich pewien portugalczyk, nazwiskiem José de Macedo, który na jachcie zbudowanym i kompletnie wyposażonym przez popularne czasopismo marokańskie „Vigie Marocaine“ miał wyruszyć w podróż dookoła świata, lecz nie mogąc pokonać trudności nawigacji, zrezygnował ze swej podróży już w Dakarze i powrócił do Casablanki na okęcie pasażerskim.

Jakże dumni mogą być nasi żeglarze, że nawigator portugalski, na doskonałe wyposażonym jachcie, zrezygnował z samotnej podróży już po przebyciu drogi z Casablanka do Dakaru, podczas gdy oni, przebywszy ogromną przestrzeń mórz od Gdyni, nie tylko nie zrezygnowali z dalszej podróży, ale z zapałem przygotowali się do podróży na małej łodzi na drugą półkulę.

Razem z Allainem Gerbaultem

W dniu ich wyjazdu z Casablanki, wyjechał także i Allain Gerbault na Wyspy Zielonego Przylądka. Żegnani byli przez tłumy, zebrane na wybrzeżu, i całą kolonję polską. „Zjawa“ po reperaturze sła pod pełnym żaglami b. szybko i wkrótce zostawiła za sobą jacht wielkiego samotnego żeglarza Allaina.

Po kilku dniach zawinęli nasi do Mogadoru skąd po 6-dniowym postoju ruszyli w dalszą drogę, docierając do portu Port-Etienne.

Poznali tam pewnego Anglika, który wraz ze swoim przyjacielem przybył jachtem z wysp Kanaryjskich. Stał on tu już przeszło 4 miesiące, ponieważ wó przyjaciel opuścił go, a on sam nie miał odwagi odprowadzić jachtu do Dakaru, dokąd chciał się koniecznie dostać. Nasi chłopcy dopomogli mu i nabrawszy wody, wyruszyli razem z jachtem Anglika, a po 20 dniach podróży przybyli do Dakaru, znanego jako miejsce wypadowe naszego obywatelskiego „Orla przestworzy“, co na małym polskim płatowcu przeleciał Atlantyk.

Pod Cieniem Skrzydeł R. W. D-5

Po miesięcznym wypoczynku w Dakarze, w początkach maja b. r., „Zjawa“, wioząca na pokładzie dwu nieustraszonych polskich żeglarzy, dwu Polaków, dwu młodych harcerzy, znalazła się na oceanie Atlantyckim, dążąc ku ziemi brazylijskiej, pod cieniem skrzydeł polskiego lotnika, który w przestworzach odbył tę samą drogę.

Już w Brazylii

Jak podaliśmy w poprzednim numerze, nieustraszeni harcerze morscy przybyli już do Belem, gdzie odpoczną, by ruszyć dalej wzdłuż brzegów Brazylii.

Marzeniem naszych dzielnych chłopców jest zbudowanie sobie większego i mocniejszego jachtu, na którym wyruszą w podróż dookoła świata.

Tryumfalny cień zwycięskiego polskiego samolotu turystycznego kołysze się jeszcze nad falami Atlantyku, a pod skrzydłami tego cienia przepłynął już mały polski jacht, zdobywając dla Polski nową drogę oceaniczną. Jest coś naprawdę pięknego i wzruszającego w tym szlaku Dakar—Brazylja, zdobytych drogą powietrzną i morską dla naszej polskiej chwały.

Zyczymy naszym żeglarzom z całego serca szczęśliwego zrealizowania ich zamysłów, zwłaszcza, że jako harcerze polscy, roznieją w świat chwałę naszego polskiego imienia.

Pomnik lotników polskich na wsi polskiej.

We wsi Widzów, powiatu radomskiego odbyło się uroczyste poświęcenie i odsłonięcie pomnika bohaterów polskich lotników s. p. Żwirki i Wigury. Po nabożeństwie w kościele uformowano pochód ze starostą powiatu radomskiego Lobudzkim na czele poczem po przybyciu przed pomnik wygłosił przemówienie im. komitetu budowy p. Błkowski. Odsłonięcia tego dokonał starosta przy dźwiękach hymnu narodowego, a następnie proboszcz poświęcił pomnik. Na zakończenie uroczystości odbyła się defilada, w której wzięły udział wszystkie organizacje. O osieroconych pp. Żwirkowej i Wigurzanki nadeszła depesza z serdecznym podziękowaniem za uznanie dla bohaterów polskich lotników.

UWAGA!!

Agencja Szczęścia
„A CURITIBANA“
Ulica 15 de Novembro, 146 (obok poczty)
28 czerwca i 5 lipca
2 ciągnięcia Loterii Parafijskiej, po 25 kontów każde!
Bilety Federalne jak i Stanowe
Nie zwlekajcie
zaopatrzyć się jeszcze dzisiaj w bilety loteryjne.
Dla odsprzedawców specjalne ustępstwa.

PIANINA
NUTY
GITARY
RADJO
Części składowe
radja
SKRZYPCE
HARMONJE
od 8 do 120 basów
MANDOLINY
Części składowe
Instrumentów
Zakład reperacyjny
Papier
do pisania nut

CASA HERTEL
Praca
Dr. Generoso
Marques
N. 62
Telefon 490
Kurytyba

LIVRARIA MUNDIAL
RUA 15 DE NOVEMBRO, 240
Curityba — Parana

Z zakładami graficznymi i pierwszorzędnym składem papieru, jest najpierwszą w Paranie Posiada po cenach specjalnych dla kupców na prowincji i szkół, najbardziej kompletny wybór książek szkolnych i artykułów dla szkół.

Zmuszona wszechstronną konkurencją CASA COMBATE

Zawiadamia Sz. polską klientelę, że ma na składzie wielki wybór towarów po cenach bezwzględnie niskich, wydając walkę drożyznie i ochraniając kieszeń nabywcy.

- CZYTAJCIE:**
- Tecido Esponja, ostatnia moda, na suknie zimowe, piękne odcięcie, szerokość 1,40, metr 8\$000
  - Guziki niklowane, cena reklamowa, tuzin 3\$000
  - Berety z najlepszego gatunku, wróżnych kolorach, po 6\$000
  - Formy (carapucas) na kapelusze damskie, różne kolory 5\$500
  - Torebki z Galalite, damskie, gładkie i fantz. od 12\$000
  - Pantofelki na zimę, różne numery, para 3\$500
  - Ubranka z prawdziwej wełny, dla dzieci, każde 5\$000
  - Piółno surowe, extra, sztuka 10 metrów 9\$000
  - Wełna „Atlante“ w kolorach 1\$000
  - Wełna „Gioconda“ najlepsza 1\$500
  - Algodão alvejado, szerok, szt. 10\$000
  - Bachan kolorowy, na kimonos 1\$600
  - Bachan pasiasty na piżamy m. 1\$800
  - Bachan ciężki, biały i kremowy 1\$500
  - Imitacja linho, grube, 12 kol. m. 1\$200
  - Lingerie nadz. różno-kol. m. 8\$000
  - Jedwab cordone, ciężki, wsz. kol. 6\$000
  - Jedwab pas., na suknie i koszule 11\$000
  - Krepa Mongol, ciężka, metr 16\$000
  - Sultana jedwabna na mant. m. 15\$000
  - Skarpetki Fil de Ecosse para 1\$500, pół tuzina 6\$000
  - Pantofelki zimowe, para 3\$500
  - Holewki dla mężczyzn, para 14\$000
  - Płaszcz kąpielowy, nadzwyczaj pierwszorzędny, wszelkie kol. 42\$000
  - Płaszczki z wełny dla pań 12\$000
  - Suknie wełniane (3 sztuki) 20\$000

Wielka ilość resztek, które sprzedajemy na metry i na kilo RÓŻNE NOWOŚCI! Więcej niż za 300 kontów towaru, który otrzymujemy z największych fabryk kraju.

Casa Combate Av. João Pessoa, 1
Telefon 3-9-8

Popierajcie tylko te firmy, które ogłaszają się w „Gazecie Polskiej w Brazylii“

Sprawozdanie z Nadzwyczajnego Sejmiku C. Z. P.

(Dokończenie z numeru 28) Po ożywionej dyskusji nad sposobem głosowania, większością głosów uchwalono tajne głosowanie na listy. Głosowało 140 mandatów za listę Komisji Głównej, 6 przeciw 7 kartek białych, 4 unieważniono, 12 mandatów nieobecnych na sali.

W 140 kartkach za listę Komisji Głównej znajdowało się 37 kartek z nazwiskiem p. Józefa Staszewskiego na członka Rady Nadzorczej. Wskutek tego lista Komisji Głównej za zmianą kandydatury p. Józefa Staszewskiego na kandydaturę p. Karola Rewaya na członka Rady Nadzorczej przesyła ilością 140 głosów.

Po wyborze Zarządu Głównego i Rady Nadzorczej C. Z. P. delegat p. Marjan Hessel odczytał projekt niżej podanych adresów, które przyjęto bez poprawek: Nadzwyczajny Sejmik Centralnego Związku Polaków w Brazylii zebrały w dniach 18 i 19 czerwca b. r. zasyła Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej Prof. Ignacemu Mościckiemu wyrazy hołdu dla pełnej poświęcenia pracy nad budową mocarstwowej Polski, wyraża swoje synowskie przywiązanie do Starej Macierzy i swoją radość z powodu ponownego wyboru na najwyższe przewodniczące stanowisko w Polsce.

Nadzwyczajny Sejmik C. Z. P. zebrały w dniach 18 i 19 czerwca 1933 r. zasyła Panu Pierwszemu Marszałkowi Polski Józefowi Piłsudskiemu wyrazy hołdu i podziwu dla jego działalności w budowie mocarstwowej Polski.

Do Rady Organizacyjnej Polaków z Zagranicy w Warszawie: zasyła przyrzeczenia solidarności pracy w akcji organizacyjnej wychodźstwa polskiego, podporządkowując się prawom ogólnego dobra polskiego.

Do Ligi Morskiej i Kolonjalnej w Warszawie: uznając owocną pracę Ligi Morskiej i Kolonjalnej w budowie mocarstwowej Polski wyraża najwyższe uznanie i gotowość jaknajdalej idącej współpracy w ramach zadań Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

Do Pana Posła R. P. w Rio de Janeiro, wyrażając swoje synowskie przywiązanie do Starej Macierzy, prosi Pana Posła R. P. w Rio de Janeiro Dr. Tadeusza Grabowskiego o przesłanie, łącznie z udziałem kolonii polskiej w Rio Grande do Sul, do kompetentnych czynników w Warszawie, na ręce Pana Premiera Janusza Jędrzejewicza zapewnień solidarnej synowskiej współpracy nad rozwojem silnej mocarstwowej Polski.

Do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Brazylijskiej Dr. Getulio Vargas i Interwenta Federalnego Stanu Paraná: O Congresso Extraordinario da União Central dos Polonos no Brasil reunido em 18 de 19 de Junho a-c deposita na pessoa de V. V. Excia. os protestos da sua leal colaboração na construção deste grande Paiz e realça os laços da secular e inquebrantavel amisade da colonia Poloneza para com o nobre Povo Brasileiro. Po przerwie spowodowanej pracami w poszczególnych Komisjach, przystąpiono do przyjęcia sprawozdań i wniosków tychże. W Międzyczasie jednak

przewodniczący prosi b. Cenzora p. W. Twardowskiego o złożenie sprawozdania kasowego b. Zarządu. P. Twardowski odczytuje kolejno spis książek, które b. Zarząd Główny przekazał Radzie Nadzorczej, zostawienie kasowe i rachunek strat i zysków. Przewodniczący podziękował p. W. Twardowskiemu za sprawozdanie. Delegat p. August Kulik składa na plenum następujący wniosek: Sejmik wyraża ubolewanie, że Zarząd C. Z. P. nie stanął na wysokości zadania i ustąpił w sposób niezgodny z ustawą, oraz dziękuje Cenzorowi p. Wojciechowi Twardowskiemu za dotrwanie do końca na stanowisku. Wniosek powyższy przyjęto jednogłośnie.

Wniosek Komisji Organizacyjnej: Poleca się nowemu Zarządowi C. Z. P. stworzyć przy Głównym Biurze referat Statystyczny (przyjęto).

Zgodnie z uchwałą Komisji Przemysłowej Handlowej, Komisja Organizacyjna proponuje przekazać na tą kadencję prace Sekcji Rolnej — Zawodowemu Związkowi Rolników, zaś Sek. Przemysłowej Handlowej — Związkowi Zawodowemu Kupców i Przemysłowców Polskich w Brazylii, przyczem prezesi lub delegaci, po jednym z każdego Związku będą mieli prawo zasiadać w Głównym Zarządzie C. Z. P. w myśl art. 35 Statutów C. Z. P. (przyjęto).

Polecił Zarządowi opracowanie zmiany Statutów oraz przedstawienie na przyszłym Sejmiku projektu zmian (przyjęto).

Komisja Organizacyjna zgadza się z projektem organizacji Wydziału Młodzieży w myśl uchwały Komisji Młodzieży, referowanej przez jej delegata, (przyjęto).

Sejmik C. Z. P. z radością wita połączenie się Związku Zrzeszeń Polskich z Rio Grande do Sul z C. Z. P. w jedną całość pozostawiając Z. Z. P. całkowitą autonomię.

Z. Z. P. będzie załatwiał na terenie Rio Grande do Sul wszystkie sprawy w imieniu C. Z. P. Kontakt terenu Rio Grande do Sul z C. Z. P. będzie się odbywał za pośrednictwem Zarządu Z. Z. P. Szczegółowe przepisy normujące współpracę Związku Zrzeszeń Polskich z C. Z. P. opracują Zarządy obu organizacji i przedstawią następnemu Sejmikowi do zalegalizowania (przyjęto).

Wniosek Komisji Opieki Społecznej. Stworzenie Biura informacyjnego przy C. Z. P. jest koniecznością nieodzowną dla celów udzielania pomocy w pośrednictwie pracy, kupna ziemi, udzielania pomocy materialnej w nagłych wypadkach, niedostatku wśród ubogiej ludności. Komisja proponuje wybranie na członków do przyszłego Zarządu Wydziału Opieki Społecznej: Ks. Stanisława Trzebiatowskiego z prawem kooptacji reszty członków.

WNIOSEK KOMISJI OŚWIATOWEJ.

1. Sejmik zaleca władzom i członkom C. Z. P. organizowanie instytucji gospodarczych o charakterze spółdzielczym i przeprowadzanie w nich zasady, że część swych dochodów winne przeznaczać na szkolnictwo polskie.

2. Powszechne opodatkowanie cafei kolonji na Fundusz Oświatowy w formie dobrowolnego podatku narodowego.

3. Mianowanie w okręgach Kierowników okręgów C. Z. P., z ramienia C. Z. P. którzy na miejscu rozbudziliby życie organizacyjno-oświatowe i byli stałymi pośrednikami między kolonją a centralą.

4. Wprowadzenie w życie, gdzie tylko można poszczególnych postanowień statutu szkolnictwa polsko-brazylijskiego, który został uchwalony przez poprzedni Sejmik C. Z. P.

5. W sprawie współpracy w dziedzinie oświatowej C. Z. P. z Z. Z. P. w Rio Grande do Sul, Sejmik postanawia: organizacja i prowadzenie szkolnictwa w Rio Grande do Sul należy do Wydziału Oświatowego Z. Z. P. któremu Wydział Oświatowy C. Z. P. winien dopomagać w pracy.

6. Bezpośrednio zależą od W. Ośw. C. Z. P. Kierownicy Kolegów i instruktor oświatowy na Rio Grande do Sul, jednak całą zasadniczą korespondencję w ich sprawach winien dostać w odpisie W. Ośw. Z. Z. P. i winien on mieć możność wyrażania opinii przed ostateczną decyzją. Kierownicy Kolegów i instruktor na Rio Grande do Sul mają obowiązek uzgadniania swej pracy ogólnooświatowej i społeczno-organizacyjnej z Z. Z. P. i utrzymywanie z nim ścisłego kontaktu.

7. Pomoc dla szkolnictwa w Rio Grande do Sul winna iść za pośredni-

ctwem W. Ośw. Z. Z. P.

8. Do wyłącznej kompetencji W. Ośw. należy a) wydanie „naucelem dyplomów, b) ustalanie programów szkół, c) kwalifikowanie podręczników.

9. Sejmik ustala, że Statut szkolnictwa polsko-brazylijskiego, uchwalony na poprzednim Sejmiku, obowiązują i na terenie Rio Grande do Sul.

10. Nadzwyczajny Sejmik C. Z. P. w Brazylii wyraża p. prof. Modestowi Falarzowi podziękowanie za dotychczasową pracę społeczno-oświatową i prosi go o dalszą współpracę z Wydziałem Oświatowym.

Ponadto wpłynęły wnioski innych komisji, przyjęte przez plenum, które w odpowiednim czasie zostaną ogłoszone w prasie.

W wyborach do Zarządu Wydziału Oświatowego przeszli większością głosów pp. Modest Falarz, Konrad Jezrowski, Ignacy Sobański i Władysław Jaworski.

Wydział Młodzieży przekazano towarzysiom. Junak, Z. A. S. i Sarmacja, które to towarzystwa mają stworzyć wspólny Zarząd Wydziału.

Do Wydziału Prasowego wybrano: pp. Jana Chorońskiego, prof. Z. Jackowskiego i Lutego Kossobudzkiego. Przed zakończeniem Sejmiku wpłynęły następujące wnioski:

1. Nadzwyczajny Sejmik C. Z. P. w uznaniu zasług b. Rady Emigracyjnej p. Michała Pankiewicza przy rozbudzaniu życia organizacyjnego kolonii polskiej w Brazylii oraz Jego dużej ofiarności na cele społeczne i oświatowe polskie, wybiera p. Pankiewicza stałym członkiem Rady Organizacyjnej Polaków z Zagranicy na miejsce Dr. Jana Grabskiego i prosi Radę Organizacyjną o zatwierdzenie tej nominacji.

2. Nadzwyczajny Sejmik C. Z. P. zatwierdza niniejszym mandatem reprezentacyjną polonji brazylijskiej w Radzie Organizacyjnej w osobie p. Seweryna Maciszewskiego i udziela takiego samego mandatu p. Michałowi Pankiewiczowi.

3. Nadzwyczajny Sejmik C. Z. P. wyraża radość z tryumfu lotnictwa polskiego p. Kapitana Stanisława Skarzyńskiego, któremu należy się za czyn ten najwyższe uznanie, co niniejszym dokumentuje.

4. Nadzwyczajny Sejmik C. Z. P. mianuje Kap. St. Skarzyńskiego członkiem honorowym C. Z. P.

5. Nadzwyczajny Sejmik C. Z. P. uchwalona na wniosek Tow. Wychow. Fizycznego „Junak“ postawienie w jednym z parków Kurytyby, obeliska z plaketą pamiątkową wielkiego lotu Kap. pilota Stanisława Skarzyńskiego, który zdobywając Atlantyk na małej awionetce wyrobił wyłącznie polskiego, szeroko rozgłosił imię Polski i zacieśnił przyjaźń z Brazylią.

6. Nadzwyczajny Sejmik C. Z. P. poleca swoim członkom wznowienie składek na fundusz komitetu uczczenia pamięci Tadeusza Chrostowskiego.

7. Nadzwyczajny Sejmik C. Z. P. uważa za konieczne otwarcie oddziału jednego z Banków Polskich w Kurytybie.

8. Nadzwyczajny Sejmik C. Z. P. dziękuje p. Pankiewiczowej za opiekę nad młodymi paraficzykami w Polsce.

9. Nadzwyczajny Sejmik C. Z. P. wyraża uznanie i podziękowanie T-wu Tadeusza Kościuszki w Rio de Janeiro za pracę kulturalnego zblizenia pomiędzy Brazylią a Polską.

10. Nadzwyczajny Sejmik C. Z. P. uznając Związek Polski za największe Towarzystwo Polskie w Kurytybie, uznając, że mury tego towarzystwa goszczą najlepsze i największe wysiłki społeczne kolonii polskiej bez różnicy kierunków, oburza się i piętnuje fakt, że to towarzystwo bez zwołania nadzwyczajnego zebrania swych cztery członków o różnych kierunkach, uchwalili na zebraniu Zarządu nie przystępować do prac Sejmiku.

11. Nadzwyczajny Sejmik C. Z. P. wyraża podziękowanie pp. Konsulowi Generalnemu R. P. Dr. Romanowi Staniewiczowi i Wicekonsulowi Teodorowi Cybulskiemu za gorący i czynny udział w pracach Sejmikowych.

12. Życzeniem Sejmiku Nadzwyczajnego jest, aby p. Albin Wątroba został zastępcą Cenzora w czasie nieobecności w Kurytybie p. Romana Paula, oraz na wniosek Tow. Odrodzenia w Ponta Grosie wyrażono życzenia, aby następny Sejmik odbył się w Ponta Grosie. Wnioski wszystkie przyjęte jednogłośnie. Na zakończenie zabrał głos p. Konsul Generalny R. P. dr. Staniewicz wyrażając radość z tak licznej obecności delegatów, przyłączenia się Związku Zrzeszeń Polskich z Rio Grande do Sul z C. Z. P. oraz z powagi jaka cechowała obrady Nadzwyczajnego Sejmiku, przyczem złożył nowoobranym władzom C. Z. P. życzenia jaknajowocniejszej pracy przyrzekając swoją pomoc.

Dr. Kossobudzki w gorących słowach wyraził radość z owocnych prac Sejmiku, nawołując równocześnie do wspólnej pracy z obecnym Zarządem i ubolewając, że Związek Polski w Kurytybie nie wziął czynnego udziału w pracach Sejmiku, następnie uniósł okrzyk na cześć Polski i Brazylii; Pan Prezydent Mościckiego i Marszałka Piłsudskiego, podjęty entuzjastycznie przez wszystkich zebranych.

Na wniosek delegata p. Romana Wachowicza odpiswane stojąc Pierwszą Brygadę, poczem przewodniczący zamknął Sejmik.

Ulgowe przejazdy do Polski.

Konsulat Generalny R. P. w Kurytybie podaje do wiadomości zainteresowanych następujące informacje do których powinni się zastosować wszyscy starający się o przejazd ulgowy do Polski:

1) Ulgowe przejazdy do Polski otrzymać można JEDYNIEM na statkach Lloyd Brazylijskiego, które odchodzą z Rio de Janeiro w połowie i przy końcu każdego miesiąca.

2) Przejazdy te można otrzymać tylko w Centrali Lloyd Brazylijskiego w Rio de Janeiro, a potem załadowania się na statek może być tylko

port Rio de Janeiro.

3) Ilość ulgowych przejazdów jest ograniczona i często jest wyczerpana już na parę dni przed datą odesścia statku. To też zainteresowani, przyjeżdżając do Rio przed samym odesściem statku, mogą być narażeni na konieczność czekania w Rio, rozumie się na swój koszt, aż do statku następnego.

4) Każdy obywatel polski, przyjeżdżający do Rio, z zamiarem powrotu do kraju, winien posiadać przy sobie paszport polski, ważny na okres przynajmniej dwóch miesięcy licząc od daty odesścia statku z Rio de Janeiro. W stosunku do osób przebywających w Stanach Rio Grande do Sul, Santa Catarina i Paraná przedłużenia paszportów dokonywuje Konsulat Generalny R. P. w Kurytybie (Rua André de Barros Nr. 528). W wyjątkowych wypadkach, jeśli ktoś nie zdąży przedłużyć sobie paszportu w Konsulacie Generalnym w Kurytybie i przybędzie do Rio de Janeiro, z paszportem przedawnionym, — potrzebnego przedłużenia może dokonać w Wydziale Konsularnym przy Roselstwie R. P. w Rio de Janeiro (Praia de Botafogo Nr. 246). Opłaty konsulatne za przedłużenie paszportu na okres potrzebny do powrotu do Polski wynoszą Rs; 108\$000 (sto osiem milr.) Robotnicy mają prawo do zniżki i placą jedynie 37\$800. — Żadnych dalszych zniżek lub też zwolnień z należnych opłat konsularnych ani Wydział Konsularny, ani Konsulat Generalny zasadniczo nie udziela.

5) Koszt ulgowego przejazdu repatriacyjnego z Rio de Janeiro do Polski wynosi:

Koszt przejazdu statkiem do Hamburga Rs. 510\$000 (pięćset milrejsów); Koszt przejazdu koleją z Hamburga do Polski RM. 50 (pięćdziesiąt marek niemieckich); co razem, przy obecnym kursie marki niemieckiej stanowi kwotę około Rs. 760\$000.

Wskazaniem jest aby osoby zainteresowane, a szczególnie te, które przyjeżdżają tu w ostatnich dniach przed odesściem statku, przybywając do Rio de Janeiro posiadały już przy sobie kwotę RM-50, zakupioną uprzednio, gdyż w Rio niekiedy trudno jest znaleźć tę walutę. Przy wykupywaniu w Rio de Janeiro karty okrętowej, do kasy Lloyd Brazylijskiego musi być wpłacon równocześnie suma Rs. 510\$000, oraz wspomniana kwota RM. 50.

6) Należy jeszcze brać pod uwagę opłaty, za wizę tranzytową niemiecką

oraz wizę wyjazdową policyjną, które łącznie nie przekraczają jednak kwoty Rs. 10\$000.

7) Łączny koszt ulgowego przejazdu do Polski, wraz z opłatami wizowymi i paszportowymi, wynosi więc: a) dla robotników . . . . . Rs. 809\$000, b) dla innych zawodów . . . . . Rs. 878\$000

Odpowiednią, wyżej wymierzoną sumę, winna posiadać przy sobie każda osoba po przybyciu do Rio de Janeiro z zamiarem powrotu do Polski za ulgowym przejazdem na jednym ze statków Lloyd Brazylijskiego.

(Ciąg dalszy na stronie 7-jej).

AUXILIADORA PREDIAL S. A. PIERWSZA KASA POŻYCZKOWO - BUDOWLANA W BRAZYLII Bez procentów-bez kapitału W CELU OSIĄGNIĘCIA WŁASNEGO OGNISKA DOMOWEGO Budowa, kupno domu albo terenu i amortyzacja hipotek Kontraktów zrobionych do dnia dzisiejszego jest na sumę Rs. 46.832.500\$000 31 domów oddanych klientom do dnia 31-3-33 na sumę Rs. 2.100.000\$000 Bez losowania Agencja w Kurytybie - BUDYNEK WENDLERA Rua 15 de Novembro N. 412. - Telefon 484 Livonius & Co. Pierwsze zrealizowanie kontraktu w Stanie Paraná 5 czerwca 1933

Czyście kiedy odwiedzili „A Parisiense“? = NIE!!! A więc odwiedźcie nas dziś jeszcze, by sprawdzić nasze ceny! Z okazji bilansu kwartalnego wyprzedajemy wielki wybór towarów, jak: płótna, kretony, płótno surowe, materiał pasiasty, pończochy, skarpetki, jedwabie, drobiazgi i t. d. Wszystkie te artykuły sprzedajemy po cenach FABRYCZNYCH mając jako zysk jedynie nasz procent od fabrykanta. UWAGA: Odwiedzenie naszej firmy, nie zobowiązuje do kupna. Dla pp. kupców specjalne ustępstwa! Nie traćcie sposobności!!! „A PARISIENSE“ — do — SANTIAGO ITZCOWICH Praça Gen. Marques, 51 CURITIBA-PARANÁ

Cha J6z Ru Farbuje pelusze się kapo koteż Wykona „A S Rua Monsen po otrzyn koronek, fum, zap jentele, arty Wielki wybó Kupuje C Pracę Cha Rua Posiada st 1\$300. Cygarni —setka 78 tytoniu, — kę turecką części do palaczów. Najwięc Polaków. HURT UW Ca PRACA mając ponoczek damskich dla łow ma klientel dawan d Jakoś Marj — J kochany ku jakieg Lecz Dokt Dług sze Malo — P spełni w On p — P wem prze poświęcł nie jest z lotry są go, co uk mi pani tak wyso Marj Dokt — O dalej, gra potem pa Widzi pa wo pani Marj — D czala zroz Dokt — P — T kichś obc miejsce, k — C — N W kr był i czeg Lek — D nie martw Jan będzi szano. — P — T jedzie z n Marja Dokt bała z ten

Chapelaria Instantanea
Józefa Dąbrowskiego
 Rua São Francisco, 230

Farbuje, czyści i przerabia się kapelusze. Również prasuje i czyści się kapelusze w 15 minutach, jakoteż zmienia się podszezwkę. Wykonanie solidne. — Ceny niskie

„A SENHORITA“

Rua Monsenhor Celso, 17 (antiga 1 de Março)

po otrzymaniu świeżego transportu koronek, pończoch jedwabnych i perfum, zaprasza swą dystyngowaną klientelę, dla obejrzenia nadeszłych artykułów dla wszystkich

Wielki wybór KONFECYJ MĘSKIEJ I DAMSKIEJ

Kupuje każda ilość KASZY
Casa New York
 Praça Generoso Marques, 52

Charutaria Korbel

Rua José Bonifácio, 110
 KURYTYBA

Posiada stale na składzie fajki — od 1\$300.

Cygarniczki od 400 reisów. Cygara — setka 7\$000, 20 różnych gatunków tytoniu, — tabaki do zazywania, tabakę turecką, oraz gilzy do papierosów, części do fajek i wszystkie artykuły dla palaczy. — Karty do gry.

Najwięcej odwiedzany skład przez Polaków.

HURT DETAL

UWAGA!

Casa „Guimar“

PRAÇA GENEROSO MARQUES, 59 mając na składzie wielki wybór pończoch, torebek, parasolek, bielizny damskiej, krawatów, ubrań marynarskich dla dzieci, mydeł i t. p. artykułów ma zaszczyt zawiadomić swą klientelę, że towary te są sprzedawane po cenach dostępnych dla każdego nabywcy. **Jakość zagwarantowana.**

Rzeczy ciekawe i pożyteczne.

Ostatnie Czarownice

Ogólnie panuje mniemanie, że od połowy 19-go wieku nie było już wypadku spalenia czarownicy. Tymczasem zdarzyły się dwa takie fakty przy końcu zeszłego stulecia i to w kraju, który pod względem cywilizacji przoduje Europie. W Anglii, w hrabstwie Warwick, w r. 1875 zamordowano starą babinę, podejrzaną o czary. Ofiarą tego samego zarzutu padła w r. 1895 młoda Irlandka w hrabstwie Tipperary, spalona przez męża, który został za to skazany na 20 lat ciężkich robót. Miał pięciu współników zbrodni.

Z czego składa się organizm człowieka?

Ciało ludzkie zawiera 150 kości i 500 mięśni. Krew dorosłego człowieka waży 15 kilogramów, średnica serca wynosi 15 centymetrów. Serce bije około 70 razy na minutę, 4.200 na godzinę, 35.792 na rok; za każdym uderzeniem wysyła 44 gramów krwi, tj. dziennie 5.850 kg. Płuca nabierają 2 i pół litra powietrza, oddychamy 1200 razy na godzinę i zużywamy 150 litrów powietrza. Skóra ma trzy warstwy, grubości wynosi od 3 do 6 milimetrów; każdy centymetr jej powierzchni zawiera 12.000 porów, ich długość wzięta ogółem wyniosłaby 50 kilometrów.

WILLY LADWIG I GREIA LADWIG zamieszkali w Kurytybie proszeni są o niezwłoczne złozenie się w Konsulacie Generalnym R. P. w Kurytybie we własnym interesie.

Ktokolwiek znalazby adres Ladwigów proszony jest o podanie go Konsulatowi osobiście lub pismem.

Konsulat Generalny R. P.

Kościół nad Chmurami

Najwyższą położoną świątynią w Europie jest kościół N. Marii Panny w Ziteit, w szwajcarskim kantonie Gryzonów, zbudowany na wysokości 2 640 m nad poziomem morza, tuż przy granicy wiecznych śniegów. Jest otwarty jedynie przez letnie miesiące; uczęszczają do niego głównie pastersze alpejscy. Na tej samej prawie wysokości leży kościół w Bawarii, wzniesiony niedaleko szczytu góry Wendelstein.

WODOŚPADY W EUROPIE

Najwyższym wodospadem w Europie jest Kaskada w Gavarnie w Pirenejach, spadająca z wysokości 420 m. Drugie miejsce zajmuje wodospad Fulglo w Norwegii, mający 330 m. wysokości. Trzecia to kaskada Oo w Pirenejach 320 m., czwartą z rzędu jest słynny Staubach w Szwajcarii 300 m. Tak samo wysokie są wodospady Doby Millin w Walji i Gintal w hrabstwie Mericneth w Anglii.

Najwyższe leżące miasta.

Peru, wyżynny kraj południowej Ameryki, może się poszczycić miastem położonym na wysokości 4.350 m. które jest najludniej zamieszkałym miastem świata na takiej wysokości. Miasto to nazywa się Serro de Pasco. Powstanie swoje zawdzięcza ono bogatym pokładom rudy srebra, które odkryli Hiszpanie jeszcze przed 100 laty. podczas zwycięskiego pochodu na południe — i natychmiast poczęli je eksploatować. Dzisiaj jednak w górach tamtejszych leżą jeszcze olbrzymie bogactwa w rudzie srebra. Wydobywanie szlachetnego metalu odbywa się obecnie w sposób racjonalniejszy niż dawniej, zarówno przez państwo jak i to-

warzystwa prywatne.

Podobnie jak Peru, posiada i Boliwia wysoko położone miasto górnicze, Potosi, również zbudowane przez Hiszpanów na wysokości 3 960 m. Miasto to jest szeroko rozłożone, z wielkimi placami i katedrą w maurytańskim stylu, która jak i inne budynki bogato jest ozdobiona i zaopatrzona. Ciekawe jest, że miasto to przed 150 laty posiadało 150.000 mieszkańców, a dzisiaj posiada ich zaledwie 1000. Dawne bogactwo miasta skończyło się prawdopodobnie bezpowrotnie i chyli się ono szybko ku ruinie.

Stal nierdzewiejąca

Wynalazku stali nierdzewiejącej dokonano jeszcze na kilka lat przed wojną, lecz dopiero w latach ostatnich znalazła ona zastosowanie w technice i znajduje coraz szersze zastosowanie w życiu codziennym.

Stali nierdzewiejących i kwasoodpornych jest kilka gatunków, należą one do stali chromowych lub chromowo-niklowych. Nierdzewiejąca stale chromowa wynalazł Anglik Brearley. Gatunki nierdzewiejącej stali chromowej różnią się od stali nierdzewiejących chromowo-niklowych, wynalezonych przez inżynierów niemieckiej firmy «Krupp» Straussa i Maurera. Tak stal nierdzewiejąca wynalazku angielskiego, jak i druga wynalazku niemieckiego ma pewne zastosowania, w których okazuje się najlepszą. Dziś stale nierdzewiejące wyrabiane są na całym świecie w tysiącach ton. Stale nierdzewiejące chromowe zawierają od 12 do 17 procent chromu i od 0,05 do 0,70 procent węgla. Stale chromowo-niklowe zawierają te same ilości chromu, co stale chromowe, natomiast nieco mniej węgla,

ULGOWE PRZEJAZDY DO POLSKI

(Ciąg dalszy z 6-ej str. ny)

8) Koszty mieszkania i utrzymania w Rio de Janeiro wynoszą od Rs. 4\$000 dziennie. Tak więc każda osoba zainteresowana powinna posiadać dodatkowo zapas gotówki wynoszącej mniej więcej Rs. 70\$000 na przeżycie w Rio de Janeiro okresu do daty odejścia statku.

9) Osoby, które mają zamiar powrócić do kraju, przebywają do Rio de Janeiro nie posiadając odpowiedniej sumy na opłacenie wszystkich kosztów związanych z wyjazdem i z pobytem w Rio — nie mogą w żadnym wypadku liczyć na uzyskanie brakującej im reszty od Wydziału Konsularnego lub Patronatu.

Konsulat Generalny R. P. w Kurytybie

a domieszka niklu wynosi od 7 do 20 procent. Stale chromowe stosuje się tam, gdzie wyroby mają być twarde, chromowo-niklowe w tych wypadkach, gdy chodzi o ciągliwość materiału i możliwie wielką odporność przeciwko odczynnikom.

W handlu ukazały się noże i szczyrki ze stali nierdzewiejącej. Jak wypróbować, czy noż jest rzeczywiście ze stali nierdzewiejącej? Celem dokonania próby, wbijamy noż do cytryny na 24 godziny. Po takiej próbie powierzchnia noża nie powinna mieć plam, co najwyżej może się zaznaczyć niewielką zmianą polysku. Dodać należy, że noże nierdzewiejące są zwykle polerowane, gdyż błyszcząca gładka powierzchnia jest najbardziej odporna na rdzewienie. To też czyszczenie takich noży powinno się ograniczyć do wymycia i wytarcia, nie należy natomiast czyścić takich noży papierem szmerglowym. Wszystkie gatunki stali nierdzewiejącej wyrabiane są u nas w jakości nie ustępującej najlepszym wyrobom zagranicznym.

„Alvejado“ sztuczki 10 mtr. po 11\$000

„A Parisiense“

Marja strasznie musiała walczyć sama ze sobą.

— Janie! Janie! — szeptała niezmiernie wzruszona — gdybyś tak — kochany bracie mógł spojrzeć na mnie z wyżyn świetlnych — Janie — znaku jakiego od ciebie!

Lecz odpowiedzi nie było — potęga losu milczała.

Doktorowi zaś zaświtała znów nadzieja.

Długo to trwało nim biedne dziewczę odzyskało spokój ale jeszcze zaw sze malowały się na jej twarzy różnorodne uczucia.

Stała dumnie wyprostowana naprzeciw młodzieńca.

— Panie doktorze — zaczęła drżącym głosem — a jeśli — ja — nie — spełnię warunku?

On patrzył przenikliwie w jej zaplakane oczy.

— Panno Marjo — rzekł — jestem jako lekarz mocno zajęty. Niebawem przenoszę się do stolicy i aż do tego dnia muszę każdą wolną chwilę poświęcić na to, aby zwłoki brata pani wyszukać i przenieść. Jeszcze nic nie jest zrobione. Przypadek sprowadził mnie na trop złoczyńców, lecz te lotry są chytre i trzeba nie mało zabiegów aby ich zmusić do oddania tego, co ukradli. Prócz tego muszę się starać, żeby się to nie rozwiła i niech mi pani powie, czy jest w tem coś dziwnego, że za tyle trudów wymagam tak wysokiej zapłaty?

Marja utkwiała wzrok w ziemię.

Doktor chciał się bardziej jeszcze stwierdzić na swoim stanowisku.

— Oczywiście nie nalegam, aby warunek zaraz był spełniony — mówił dalej, grając rolę pokornego — naprzód niech wykonam przedsięwzięcie potem pani się przekonasz czy to rzeczywiście brat pani spoczywa w grobie. Widzi pani, że żądam nie więcej prócz przyrzeczenia pani, bo wiem, że słowo pani jest święte, i że go pani nie złamie.

Marja płakała znowu.

— Drogie szczytki nawet w naszym grobie nie znajdują spokoju — zaczęła zrozpaczona.

Doktorowi zdawało się, że nie słyszy.

— Panno Marjo! — zawołał.

— Tak jest — tłumaczyła Mania zaplakana — był tu wysiannik jakichś obcych ludzi i rościł sobie pretensje do zwłok aby je wywieść na miejsce, którego nie chce wymienić.

— Chyba pani się myli!

— Nie — rzekła Marja ostatnim wysiłkiem walcząc o spokój.

W krótkich słowach opowiedziała mu jak radca Stolski do niej przybył i czego od niej żądał.

Lekarz słuchał i kilkakrotnie potrząsał głową.

— Dziwna rzecz — mówił — bardzo dziwna, ale niech się pani tem nie martwi, panno Marjo. Pani mu powiedziała, że grób jest próżny. Gdy Jan będzie znowu w trumnie postaram się, aby go więcej stamtąd nie ruszano.

— Potrafi pan?

— Tak jest zapewniał lekarz — niech mi pani wierzy. Ten Stolski odjedzie z niczem. Może nawet już odjechał.

Marja nic nie odpowiedziała.

Doktor patrzył na nią zdziwiony. Nigdy mu się jeszcze tak nie podobala z temi blond włosami i niebieskimi oczyma.

— Byłem przygotowany na to — odpowiedział radca — on wie, że jesteśmy jego wrogami i ma powody nas się bać. Nie cofaj się też przed żadnym środkiem by nas zgnać.

Czarodziej umilkł. Teraz szli znowu przez ciemne kurytarze. Nagle starzec stanął.

— Tu jest wejście, które chcę żeby było otwarte — rzekł. — Prowadź ono do wnętrza gmachu, ale pilnuj go strasznymi stróżami.

Lankiewicz potakiwał.

— Wiem o tem mistrzu — rzekł z uśmiechem. — Stalowe szkielety i inne przeszkody wystarczą, aby odpędzić całą gromadę szpiegów.

— Słusznie — odrzekł mistrz — ale i na górze mniś stać otworem wejście dla tych śmiałych młodzieńców, co jeżdżą po powietrzu. Lecz to wejście jest mało strzeżone i niepokoi mnie.

— Mnie nie — rzekł z naciskiem Lankiewicz.

Radca stanął.

— Jakto — spytał zdziwiony.

— Rzecz prosta — odparł dziwny starzec, a oblicze mu się rozjaśniło — tego wejścia strzeże Anna.

— Córka wasza? Dlaczego?

Czarodziej popatrzył z mocą.

— Czy jest coś silniejszego nad miłość? — rzekł powoli.

— Córka wasza kocha...

— Jana Sennickiego — dokończył Lankiewicz. — Ponieważ jak od wczoraj wiecie — ta obrzydliwa twarz jest tylko maską, więc Jan nie będzie miał brzydkiej kobiety. Skoro przyjdzie czas pokaże mu się Anna taką jak jest, w całej swej okazałej piękności — a ona ma prawo jego życia!

— Wiem — odparł radca zamysłony — skoro go kocha, to go i przestrzeże oczywiście.

Czarodziej popatrzył na niego.

— Nie macie nic przeciwko temu? — spytał.

— Nie rozumiem was bracie!

— Żeby Sennicki pojął moją córkę?

— Ależ bracie — rzekł z wyrzutem starzec — czy sądzicie, że zakon więzi serca swych braci? O nie, i choć znamy lepiej niż inni całą powagę życia, chociaż często patrzymy w oczy śmierci, to jednak serca są wolne, a ponury wolnomularz może w miłości mieć szczęście.

Milcząc uściskali sobie dłonie. Zrozumieli się.

I cicho, jak przysiali, tak opuścili stary zamek, gdzie ukryto tajniki loży przed oczyma szpiegów.

Wczesnym rankiem wyszedł nazajutrz doktor z domu. Ponieważ Wisła jeszcze była chora, radził jej stanowczo, by nie wychodziła, a ona nie sprzeciwiała się zakazowi kochanego brata.

Doktor szedł drogą, której dawno nie widział, bo do Kanieckich,

"Warta"

Światowa marka akumulatorów, znanych ze swej długotrwałości do samochodów etc

AGENCI:
Casa Nickel

Rua B. do Rio Branco 122
TELEFON 695

ZASTĘPCY
ALBERTO NIGRO & CIA.
15 de Novembro, 517
Phone, 642 — CURITYBA

FABRYKA OBUWIA

A T A B
MIGUEL S. ATAB

Travessa Oliveira Bello, Nr. 17
Curityba — Paraná

Posiada zawsze na składzie ogromny wybór obuwia męskiego, damskiego i dziecięcego po cenach bezkonkurencyjnych. Przyjdźcie i przekonajcie się!

!!! UWAGA !!!

Farbiarnia parowa

GUAIRA

Nie niszczye swych ubrań przez oddawanie ich do niekompetentnych farbiarni i pralni.

Jest jedyną w Kurytybie, która może zagwarantować jakość swych usług przy cenach bezkonkurencyjnych
rue Riachuelo — 308
— Telefon — 130 —

Rzeczy ciekawe i pożyteczne.

Dlaczego trzynastka jest liczbą fatalną?

Już w strożytności nadawano różnym liczbom różne znaczenie i wiązano z nimi pewne horoskopy. Tak n. p. wyznawcy Pytagorasa twierdzili, że szczególną moc symbolizują liczby nieparzyste, jako niepodzielne, a za ich przykładem głosili rzymski poeta Wirgiliusz, że bogowie upodabali sobie liczby nieparzyste. Liczby parzyste, jako podzielne noszą bowiem w sobie znamiona rozkładu, czyli śmierci.

Z liczb nieparzystych szczególną predylekcją cieszyła się liczba 3, a także 5 (symbol miłości) tajemniczej mocy doprawiano się w 7, a również 9 jako trzykrotnej 3. A jednak od niepamiętnych czasów obawiano się 13, chociaż jest liczbą nieparzystą.

Sprawę tą próbują teraz wyjaśnić na zasadzie mitologii germańskiej i przypominają epizod, kiedy to pewnego razu przy stole Wodana zasiadło 12 bogów, biesiadując pogodnie zwyczajem przyjętym w Walhalli. W tem otworzył się podwoje i wszedł nieoczekiwany bóg gniewu i wojny, a także niezgodny Loki, zajmując nieproszone jedno z wolnych miejsc. W tej chwili porwał się z miejsc Baldur i ugodził go śmiertelnie strzałą.

Motyw nieszczęsnej 13 tki występuje także w podaniu o Różyce polnej, którą ułożyła do snu 13 ta wiedźma. Stała przypomina się, że było 12 apas ołów, a Judasz był trzynastym.

Wszystko to jednak niczego nie wyjaśnia, a wbrew przesądowi, iż trzynastka jest fatalną bardzo wielu ludzi na świecie widzi w niej właśnie znak pomyślny. N. p. w cyrkach, gdzie stale istnieje wielkie niebezpieczeństwo

dla produkujących się, średnica areny zwyczajnie wynosi 13 metrów. — W Londynie istnieje osobny klub, «Klub Trzynastki», założony w 1890 roku. W Ameryce poszukiwany jest jako talizman t, zw. Quarter dollar, monetą z czasów gdy było tylko 13 stanów, a jej ordobę stanowił orzeł z 13 piórami i 13 strzałami.

Faktem jednak jest że w niektórych krajach niema domu z numerem 13, ani dorozkiż tymże znakiem. Gdy w Hadze wprowadzono linię ze znakiem «A», bo nikt nie chciał tamteży jeździć, gdy linja ta miała Nr. 13.

Człowiek, który spi już przeszło 60 godzin

Z Wilna donoszą. W schronisku turystycznym Ligi Morskiej i Kolonialnej w Trokach zamieszkał niejaki Antoni Peliwo, który po udaniu się na spoczynek zasnął snem, który trwa już przeszło 60 godzin. Peliwo przewieziony został ze schroniska do miejscowego szpitala.

Wszelkie wysiłki rozbudzenia go nie odniosły skutku. Komenda policji zarządziła roztoczenie opieki lekarskiej nad turystą i zawiadomiła o wypadku rodzinę.

Rekordy w skoku w świecie zwierzęcym.

Największe skoki daje galago, osobliwe zwierzę pochodzące z wysp oceanu Indyjskiego. Ma od dwóch do trzech stóp długości i posiada z obu stron ciała błony, łączące wszystkie członki z sobą. Podczas skoku błona się rozciąga i tworzy rodzaj spadochronu. Przestrzeń, którą galago przebywa jednym skokiem, wynosi do 300 stóp.

Kangur może przeskoczyć od 60 do 70 stóp i z łatwością przesadza parkany wysokie na stóp 14.

Największą siłę skoku w stosunku do wzrostu posiada pchła i konik polny; pierwsza może przeskoczyć przez przeszkodę 500 razy większą od siebie, drugi przebywa jednym skokiem przestrzeń 200 razy dłuższą od swego ciała.

Koza górską może przesadzić przepaść szeroką na 30 do 40 stóp, a latająca wiewiórka przeskakuje z drzewa na drzewo odległe o stóp 50; przednie i tylne nogi tego zwierzęcia są połączone szeroką błoną.

Koń wyścigowy może — wyjątkowo — przesadzić wawóz szeroki na 39 stóp; skoki antylopy dochodzą do 36 stóp długości, a 10 wysokości.

Łoś, przepływając wodospad na rzecze, ciska się nieraz w wodę z wysokości stóp 15.

Nauka języka rosyjskiego.

Gdy Henryk Rzewuski zamieszkał w Warszawie, częstym był gościem u wojewodziny Anny Nakwaskiej i przez żart zapewne namawiał ją ciagle, ażeby jako jedna z najuczestniejszych Polek, nauczyła się także języka rosyjskiego. Z początku odpięła to żartem — a potem i nieco z gniewem. Aż wreszcie powiedziała mu dnia jednego, że uczyć się zacznie, a w przyszłą niedzielę już po rosyjsku do niego przemówi. — Przybył na ten wieczór n'dzielny, jak zwykle. Przystąpił do wojewodziny i powitał ją. Poznała głos jego, bo wzrok miała już bardzo słaby.

— Czy pani wojewodzina dotrzymałaś słowa? — zapytał, przypominając jej język rosyjski.

— A jakże! — odrzekła — Pa szoł durak! (Precz durni!)

Tanio

Sprzedza się, za 650\$000 dwa konie i dobry wóz oraz uprzęż w zupełnie dobrym stanie.

Wyjaśnić udziela się w domu przy ul. Dez. Westphalen nr. 35 lub na kolonji Lamenha Grande w domu p. Józefa Ślósarskiego, gdzie można oglądać konie i przedmioty wystawione na sprzedaż.

Ulica Dez. Westphalen, 35.

PILNIKI „Balfour“

Wszelkiego rodzaju narzędzia żelazne

BALFOUR⁶⁶

są artykułami pierwszej jakości, których trwałość jest zupełnie zagwarantowana
Fabrykowane przez firmę:

ARTHUR BALFOUR & CIA.

SCHEFFIELD — ANGLJA
Sprzedaż we wszystkich pierwszorzędnych składach artykułów żelaznych.

UŻYWANY

oficjalnie w wojsku

ELIXIR „914“

Po kilku dniach użycia tego lekarstwa zauważyć można:

- 1) — Krew czysta, wolna od wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia.
  - 2) — Zniknięcie przyszców, egzemy, wrzodów, swędzenia, ran jęczących etc.
  - 3) — Zniknięcie zupełnie REUMATYZMU, bólu w kościach i bólu głowy.
  - 4) — Zniknięcie objawów syfilitycznych i wszelkich niedomagani spowodowanych przez syfilis.
  - 5) — Żołądek i kielki w doskonałym stanie, bo „ELIXIR 914“ nie atakuje żołądka i nie zawiera jodu.
- Jest jedynym lekarstwem czyszczącym krew, które posiada świadectwa szpitali od specjalistów oczu i chorób syfilitycznych.

DR. DANTE ROMANÓ

Z praktyką w szpitalach berlińskich
Eks-internista Szpitala Ewangelickiego i Santa Casa de Misericordia w Rio de Janeiro.

Profesor sekcji operacyjnej na Fakultecie Medycyny.
Leczy syfilis, choroby dróg moczowych, i kobiece. Promienie ultra-fioletowe, operacje wyrostka robaczkowego, przepukliny, hemoroidów, wrzodów i nowotworów, chirurgia pochwy rozrodzej, jajników, przewodów, pęcherza, nerek, żołądka, płuc, gruczołów, wątroby i t. d.

KONSULTORJUM: Praça Tiradentes n. 554 (na górze apteki Minerva).
REZYDENCJA: Praça Senador Correa, 4.

Chytry plan ułożył sobie, aby nowe lotrostwa wykonać. Zadzwoił do drzwi z miną pewną siebie. Magda otworzyła. Spojrzała zafasowana na wchodzącego, bo przypomniała sobie, że Marja go nie przyjmowała. Lecz doktor udawał, że jest tu w domu stałym gościem. — Powiedzie panience, że moja siostra jest chora — rzekł — i że przychodzę od niej. Brzmiało to tak niewinnie, że Magda bez wachania usłuchała. Wnet wróciła i rzekła otwierając drzwi do salonu. — Panienka prosz. Doktor wszedł i usiadł na krześle. Wtem weszła Marja. Skłoniła się lekko. — Wisia chora? — rzekła z współczuciem — o, to przyjdę do niej. — W łóżku nie leży, lecz jest zaziębiona i musi na siebie uważać, bo jest wątła. — Przyjdę zaraz po obiedzie — rzekła Marja w nadziei, że doktor, którego nie lubiała — odejdzie. Lecz omyliła się. Doktor nie zabierał się do odejścia, lecz przeciwnie, okazywał chęć do rozmowy. — Panno Marjo — rozpoczął, w istocie — wczoraj przypadkiem przeglądałem listy mego nieboszczyka ojca. Ona popatrzyła na niego ze zdziwieniem. Cóż to ją obchodziło? Lecz on uśmiechał się i mówił dalej. — Znalazłem też listy ojca pani. Choc byli daleko od siebie, to jednak lubieli do siebie pisać. Marji oczy zaszyły łzami. Doktor patrzył drapieżnie na swoją ofiarę. — Oto jeden list, który muszę pani pokazać — mówił znowu — jest w nim coś ważnego. Proszę, niech pani czyta. Podał jej papier wyblakły na którym poznała pismo swego ojca. Nie przeczuwała, że trzyma w ręku falsyfikat oszukańczy, pismo naśladowane i papier zgrębnie podrobiony przez doktora, aby ją oszukać i wkraść się w jej łaski. Lecz ona poznawała pismo ojca, bo było świetnie naśladowane. Jedno miejsce było niebieskim ołówkiem podkreślone. Z dziwnym uczuciem czytała. — Co mię przedewszystkiem obchodzi, to los mojej złotej Mani. Jestem już stary, a gdy Pan powoła mnie do swojej chwały, dziecko pozostanie bez opieki, bo Jan marzy wciąż o szerokim świecie i pewnie gdzieś pójdzie w dal. I wciąż myślę o tem, że twój Artur tak moją Manię lubiał i gdy pomyślę, że z nich... Dalej nie czytała, bo litery skakały jej przed oczyma. — Ojciec mój pisał to — rzekła z wysiłkiem i cicho — gdy jeszcze nie wiedział, że Jan... — Brat pani — dokończył doktor. Marja krzyknęła przeraźliwie. Zachwiała się tak, że omal nie upadła i pęzała jak w febrze.

— Ludwika po... — usiłowała przemówić. — Siostra moja dochowała tajemnicy wiernie, ale w gorączce mówiła słowa, z których mogłem się domyśleć, że radca Horyński odkrył straszną tajemnicę. Marja upadła na krzesło i płakała tak rzewnie, że kamień by to wzruszyło — lecz doktor był niewzruszony i plan swój chciał wykonać konsekwentnie. — Zdradziła mi też w gorączce — mówił dalej — że jakiś nędznik porwał zwłoki brata pani z grobu rodzinnego. Marja była zrozpaczoną. — Niech mi pani daruje, że dotykam się tych ran — rzekł doktor — przysięgam, że będę milczał i pomogę pani o ile to jest w mojej mocy. Marja wyprostowała się. — Nie potrzeba mi pomocy — rzekła — sama sobie poradzę. Doktor nie ruszył się. — Czy pani nie chce pomocy nawet jeśli się podejmę wrócić trumnie jej zmarłego mieszkańca? — spytał. Marja opuściła ręce. — Panie doktorze — rzekła zapłakana — pan wie, gdzie jego zwłoki są? — Mam pierwsze ślady rabusiów — kłamał doktor — zrobiłem to, bo chciałem ulżyć cierpieniu pani, mimo, że zawsze brutalnie mnie odpychałaś. Marja wyciągnęła ramiona. — Daruj pan — mówiła z drżeniem — to była moja rozpacz, która kazała mi zapominać o wszystkim. Błagam pana, dokonaj szlachetnego dzieła, każ sprowadzić trupa mego kochanego brata napowrót do święconej ziemi. Oczy doktora nabrały dziwnego blasku. — Zrobię to — rzekł powoli — te lotry sami muszą napowrót zanieść zwłoki na miejsce. Marja wydała okrzyk radości. — Zrobię — mówił powoli dalej, a Marja słuchała z naprężoną uwagą — ale... Urwał. — Ale... — spytała Marja z niecierpliwością. — Jeden warunek — rzekł doktor pokornie na pozór. Marja podniosła głowę. — Jaki warunek? — spytała. — Warunek taki jest — zawołał doktor z ożywieniem — i nie bierz mi pani za złe, że stawiam go w takiej chwili, gdyż tu chodzi o szczęście mojego życia. Marja cofnęła się mimowoli. — Nie rozumie — rzekła. — Mówiłem już raz — rzekł z namietnością. Teraz powtarzam. Serce moje, panno Marjo należy do pani, spełnij najgorętsze życzenie mego życia i oddaj mi swą rękę, a sprawisz mi raj na ziemi! Marja patrzyła na niego błędnym wzrokiem. — To jest ten warunek — rzekła powoli — za zmarłego. — Tak, za zmarłego — powtórzył z naciskiem doktor Lorenc.

Czy

Wi

Szarafca

Argentyna przygotowuje wojny głębokiego znie ziemi siami rolni już stoczył nicza oraz straży gra niem jest r do kraju. cza poniosł z tego pow narazie w argentyńsk wygłodzeni rami przetr j. na pół eji Santa I na terytorj cząc tamtej Specjalni się obrady obradach t w wysoko na przepr szkodnikam prowadzeni zaangażow nczai oraz granicy śro gazów truj dla ludnoś 353 roczni

Stolica niedzieli ob uroczystość polskiego Skarżyński nie o godz wał szczęś! skowem w rocznicę fu Aire, którą Argentyny. Miasto B założone w z dawniejsz nji a mian ray.

Stolica A dzisiaj na kw. i liczy ców, jest cz kszem miá ósmem z rz O godz. laków z bi wało na lo wyładown władze mie czystości z wspomnian Władze pomnik fun samym cza nowali kwia Argentyny Skarżyński

Spadek eks

Dyrekcja nego ogłosi argentyńsk miesiącach że niestety ści i ilość w porówna

Czy odwiedziliście już sklep „A DELICIOSA“?

PRZY ULICY QUINZE DE NOVENBRO NR. 72

Wieści z Argentyny

Z pobytu kpt. Skarżyńskiego w Buenos Aires

Szarańcza obległa argentyński fort Inka

Argentyńskie władze centralne przygotowują się do podjęcia nowej wojny z szarańczą, która z głębokiego Chaco ruszyła na żywe ziemie argentyńskie. Z rabusiami rolnictwa pierwszą walkę już stoczyli mieszkańcy pogranicza oraz argentyńskie oddziały straży granicznej, których zadaniem jest nie dopuścić rabusiom do kraju. Zaatakowana szarańcza poniosła zrozumiałe straty i z tego powodu zatrzymała się narazie w lasach okalających argentyński fort Inka. Stamtąd wygłodzeni rabusie całymi chmurami przenoszą się na południe t. j. na północne tereny prowincji Santa Fe, gdzie osiedlają się na terytorjach obsianych, niszcząc tamtejsze zasiewy.

Specjalnie w tym celu odbyły się obrady Rady Ministrów. Na obradach tych uchwalono budżet w wysokości pół miliona pesów na przeprowadzenie wojny z szkodnikami rolnictwa. Do przeprowadzenia tej wojny mają być zaangażowani specjaliści i zagraniczni oraz sprowadzone z zagranicy środki bojowe w rodzaju gazów trujących nieszkodliwych dla ludności i zwierząt.

353 rocznica założenia miasta Bs. Aires

Stolica Argentyny ostatniej niedzieli obchodziła dwie wielkie uroczystości: Przyjazd lotnika polskiego, p. kpt. Stanisława Skarżyńskiego, który punktualnie o godz. 3 popołud. wylądował szczęśliwie na lotnisku wojskowym w El Palomar i 353 rocznicę fundacji miasta Buenos Aires, które dzisiaj jest stolicą Argentyny.

Miasto Buenos Aires zostało założone w r. 1580 przez jednego z dawniejszych rządców Hiszpanii a mianowicie p. Juan de Garay.

Stolica Argentyny rozciąga się dzisiaj na przestrzeni 19 km. kw. i liczy 2,129,369 mieszkańców, jest czwartym z rzędu największym miastem w Ameryce i ósmym z rzędu na świecie.

O godz. 15.30, gdy tysiące polaków z bijącym sercem oczekiwało na lotnisku w El Palomar wylądowania lotnika polskiego, władze miejskie odbyły akt uroczystości związanej z powyższą wspomnianą rocznicą.

Władze miejskie dekorowały pomnik fundatora stolicy w tym samym czasie, gdy polacy kornowali kwiatami przybyłego do Argentyny p. kpt. Stanisława Skarżyńskiego.

Spadek eksportu argentyńskiego

Dyrekcja Urzędu statystycznego ogłosiła dane o eksporcie argentyńskim w pierwszych 5 miesiącach r. b. Wynika z nich, że niestety wywóz co do wartości i ilości obniżył się znacznie w porównaniu z rokiem ubie-

głym. Ogólny spadek wynosi 25 proc. do ilości. Do tego dochodzą straty na skutek obniżenia się cen co razem wzięwszy cyfrę tę powiększy do 26.4 procent.

W szczególności wywieziono bydła i skór za 74,2 milj., (76 milj.) produktów rolnych za 127,4 milj. (201,8) leśnych za 5 1 (5 milj.) produktów innych 3,7 (3).

Wywozu szlachetnych kamieni nie zanotowano. W ub. roku eksportowano ich za kwotę 5 milj. pezów.

MOVENS
PACIORNIK
 Rua 15 de Novembro 517

Poszukiwania

Za pośrednictwem Konsulatu Generalnego R. P. w Kurytybie poszukiwane są następujące osoby:

BALUTA JÓZEF, ostatnio zamieszkały w Kurytybie, Rua Raticliif.

CZARNECKI JAN, syn Franciszka, pochodzący z Kopczyńca, ostatnio zamieszkały w Kurytybie, pracował w Comp. Força e Luz.

FAFLAK TOMASZ WILHELM, pochodzący z Zelowa, ostatnio zamieszkały u Bogumila Jersaka w Rio Novo Rio Grande do Sul

GALGAN ANNA, zamężna za Adelfem Trier, poszukiwana przez Błażeja Galgana, zamieszkałego we Francji.

GÓRAK JAN, ostatnio przebywający w Kurytybie.

ŁOPUSIEWICZ JAN, syn Jana, pochodzący z Sambora.

SIEMIASZKO STANISŁAW, syn Stefana, pochodzący ze wsi Kozewice, pow. Wołkowysk.

WAJCHMAN MOSZEK — **HERSZ**, syn Majlicha, ze Skaryszewa, ostatnio zamieszkały w Porto Alegre.

Ktoby znał adres powyższych osób proszony jest o podanie tego adresu Konsulatowi Generalnemu w Kurytybie (Consulado Geral da Polonia, Rua André de Barros, Nr. 528) osobiście lub pisemnie.

Pończochy jenantne po 2\$5000 „A Parisiense“

W El Palomar zgromadziły się kilk tysięczne rzesze, które z niecierpliwością oczekiwały ukazania się polskiego samolotu.

Za chwilę gotują się do startu aeroplany wojskowe, które mają stanowić honorową eskadrę dla naszego pilota. Majestatycznie wznoszą się wielkie ptaki ginące w krótkim czasie na horyzoncie.

Nagle ukazuje się nisko nad ziemią mała awionetka polska, zatacza krąg i osiada bez żadnego wysiłku na placu. Wyskakuje kap. Skarżyński uśmiechnięty i wzruszony na widok oczekujących nań tłumów rodaków. W tym momencie publiczność rozentuzjazmowana napiera na kordon żołnierzy który ugina się ustępując.

Fala załala dookoła kap. Skarżyńskiego i jego aparat. Za chwilę lotnik polski ukazuje się na barkach rodaków, wzywających bez wy t i e n i a. Spontaniczna ta owacja nie była przewidziana w żadnym programie, to też sprawiła na wszystkich głębokie wrażenie. Wzruszeni byli nawet oficerowie argentyńscy, którzy po długich perswazjach zdotali oswozić swego Gościa i zaprowadzić Go do hangaru, gdzie nastąpiło oficjalne powitanie przez reprezentantów awjacji tutejszej i Komitet Polski.

Powrót do Stolicy był jedną wielką manifestacją uczuć sympatii dla lotnika polskiego. Gdzie tylko ukazał się orszak samochodów ustrojonych w polskie i argentyńskie chorągiewki nie było końca okrzykom i wiatom.

Jechano ulicą Rivadavia, na czele automobil z lotnikami argentyńskimi, potem samochód p. Ministra Wł. Mazurkiewicza z kap. Skarżyńskim i p. Sulkiem a za nimi inne wchwały w liczbie kilkudziesięciu.

Zatrzymano się kolejno przy gmachach dzienników argentyńskich „Critica“, „Razon“ i „La Prensa“, gdzie lotnik polski złożył krótkie wizyty.

Na ulicy gromadziła się publiczność, która bezustannie wiewatowała na cześć kap. Skarżyńskiego.

Dalsza marszruta spotkała się z temi samymi manifestacjami, których tak łatwo się nie zapomni w stolicy argentyńskiej.

Przy Poselstwie Polskiem oczekiwały na orszak również tłumy rodaków. Sprawiono kap. Skarżyńskiemu ponowną owację. Wśród ogólnego entuzjazu odśpiewano chórem „Rotę“ Konopnickiej oraz polski hymn narodowy.

Kolonja Polska witała zaisie Kapita- na Skarżyńskiego całym sercem i duszą. Zapal jej udzielił się również publiczności argentyńskiej, która w sposób niedwuznaczny manifestowała swoje uczucia dla Polski.

Jest to wielki sukces, rozmiarów którego niemożna było nawet przewidzieć.

Powitanie w Poselstwie Polskiem

Po zakończeniu owacji ulicznych przyjmował p. Poseł R. P. Dr. Wł. Mazurkiewicz z małżonką kap. Skarżyńskiego. Obecni byli prócz reprezentantów Kolonii również przedstawiciele argentyńskich władz i prasy.

P. Poseł wygłosił przemówienia w języku polskim i hiszpańskim podkreślając znaczenie rekordowego lotu w kierunku rozszerzenia duchowego i ekonomicznego kontaktu między Polską i Argentyną.

Zwiedzenie El Palomar

Kpt. Skarżyński, w tow. Min. pełnomocnego R. P. zwiedził El Palomar, gdzie go podejmowali: szef bazy lotniczej major Bergamini, dyrektor wojskowej szkoły lotniczej oraz liczne grono oficerów. Później kpt. Saarzyński zwiedził zakłady i hangary lotniska.

Prasa argentyńska o Skarżyńskim

Z wielkim zadowoleniem należy stwierdzić fakt, że cała prasa argentyńska nader sympatycznie ustosunkowała się do rekordowego lotu kpt. Skarżyńskiego.

Wielkie dzienniki, jak „La Prensa“, „La Razon“, „Critica“, „La Nacion“, „El Mundo“, i inne, oraz pisma obcojęzyczne, jak rosyjskie, żydowskie, włoskie, zamieściły entuzjastyczne artykuły i fotografie naszego dzielnego lotnika.

Bankiet na cześć Skarżyńskiego

Znany polski przemysłowiec p. Markus, wydał bankiet na cześć Skarżyńskiego, na którym byli obecni oprócz lotnika wybitni działacze polityczni polscy i argentyńscy.

Przyjęcie w Rotary Clubie

Międzynarodowy „Rotary Club“ wydał w salonach Plaza Hotelu obiad na cześć naszego „asa“. Pod koniec obiadu przemówił prezes Klubu, p. Ortiz Machado, podkreślając znaczenie lotu Skarżyńskiego dla lotnictwa światowego. Obiad, na którym zgromadziły się najwybitniejsze osobistości kulturalnego i finansowego świata argentyńskiego, przeciągnął się do wieczora.

Bankiet w Poselstwie R. P.

Minister Pełnomocny R. P. Dr. Mazurkiewicz wydał na cześć kpt. Skarżyńskiego wielki bal w apartamentach poselstwa, na którym obecni byli ministrowie Argentyny, generałowie, członkowie członkowie korpusu dyplomatycznego i wielu innych.

Charularia Havaneza

Av. João Pessoa 84, róg ulicy Dr. Ermelino de Leão.

Ma zaszczyt zawiadomić dystyngowaną klientelę, że otworzyła dział artykułów Galanterijnych i piśmiennych, które są sprzedawane po cenach **bezkonku rencyjnych**. UWAGA: Przy każdorazowym kupnie klient otrzymuje kupon, zaś po zebraniu 20 takich kuponów prawo do wyboru jednej z wielu wartościowych premij, które znajdują się do dyspozycji Sz. Klienteli. **Mówi się po polsku.**

Ty sama jesteś winną!

Ze masz skórę pokrytą krostami, plamami. Tego by nie było, gdybyś stale używała

SABÃO RUSSO

mydło perfumowane i mające właściwości lecznicze.

JAKO PŁYN: leczy reumatyzm, oparzenia, zadrażnienia, uderzenia; ranki i t. p. Wyśmienite do mycia głowy, pozabawia łupieżu, pozostawiając włosy jakby ondulowane.

W MASIE: Polecane jako mydło toaletowe perfumowane, będące najsukieczniejszym środkiem na wszelkie choroby skórne.

W PROSZKU: Najbardziej ekonomiczne i najlepsze mydło do golenia. Używając go zapobiega się wszelkim irytacjom skóry.

Sprzedają we wszystkich aptekach, drogerjach i składach kosmetyków.

Ogólne wrażenia.

Lotnik polski, po wylądowaniu na ziemi Argentyny, stał się przedmiotem owacji nie tylko dla licznych rzesz kolonii polskiej. Kolonie innych skupień narodowościowych, jak: angielska, włoska, hiszpańska, żydowska, francuska, jugosłowiańska, a nawet yankesi — wszyscy witają go i przyjmują owacyjnie, urządzają przyjęcia.

W pierwszym dniu pobytu kpt. Skarżyński przyjmowany był w salonach Federacji, gdzie dopełniono reszty uroczystości.

Już w następnym dniu rano zadzwijały aparaty telefoniczne, zapraszające lotnika na różne uroczystości.

Kilkodniowy pobyt bohatera kpt. lotnika przysporzył sławy Polsce, i sam lotnik stał się ulubieńcem publiczności stolicy, gdzie na widok Skarżyńskiego tłumy na ulicach wznosiły okrzyki na cześć jego i Polski, która potrafiła tak dzielnego lotnika wychować.

Sangue! Sangue! Sangue SANGUENOL

(Formuła niemiecka)

Jedyny środek, który po 20-dniowym używaniu go, zabezpieczy i uchroni każdego od suchoty. Oddziałuje następująco:

- 1) Ogólne spępowanie sił i natychmiastowy powrót apetytu.
  - 2) Usuwa zupełnie ból głowy, bezsenność i nerwowość.
  - 3) Zwalcza radykalnie przynębie- nie nerwowe i podnieca chęć do życia.
  - 4) Powiększa ciężar ciała aż do 3 kg
  - 5) Odświeża całkowicie osłabiony i zagrożony suchotami organizm.
  - 6) Daje największą odporność przy pracy fizycznej i zwiększa ciąża krwi.
- Choroby raka można uniknąć, ponieważ jest to zgrupowanie potażu w pewnej części ciała.
- Kalcium rozpuszcza potaż. Sanguenol zawiera kalcium i dzięki temu można uniknąć raka.
- Sanguenol jest to wynalazek naukowy.

Przytoczone powyżej szczegóły są opinją wydaną przez lekarza Dr. Manuela Soares de Castro.

Do nabycia w całej Brazylii.

WAŻNE DLA KOLONJI POLSKIEJ

3-1 Tabelião w Kurytybie Dr. Homero do Amaral Sekretarz

Luciano U. Wilke

Ul. Marechal Floriano Peixoto nr. 15-a

Wszelkie transferencje nieruchomości i inne dokumenty załatwiane w tej kancelarii notarialnej będą miały prawo do 12 proc. zniżki, skoro będą załatwiane przez sekretarza Luciana U. Wilke od 1-jej do 5-jej godziny po poł. we wszystkie dni powszednie. Mówi się po polsku.

PIERWSZORZĘDNY PENSJONAT

„OTTO“ Otto Giffhorna

Ulica Dr. Candido de Leão 21-27 naprzeciwko banku Brasil **Hygiena — Komfort** Świetnie utrzymane pokoje do dyspozycji podróżnych; dla rodzin zarówno jak i dla pojedynczych osób. Zimne i gorące kąpiele. **Ceny dostępne.** Mówi się po polsku i po niemiecku.

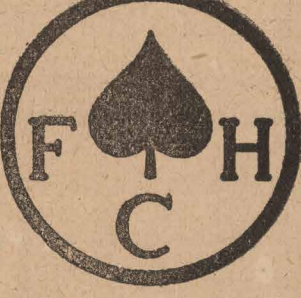
450 do 500\$000 miesięcznego zarobku

Pragnie pan zarobić tę sumę, nie opuszczając swego domu? Niech pan pracuje na swój rachunek, wyrabiając artykuły i preparaty, powszedniego użytku, a łatwych do zbycia, wszędzie. Gwarantuje się pomyślne rezultaty ludzimi pilnym. Wielu zarabia na życie, pracując na własną rękę, w domu. Należy wysłać 5\$000, listem poleconym, by otrzymać, cudowne przepisy.

Adres: V. FÉLIX CRUZ, Rua V. Guarapuava n. 1779 Curitiba Paraná.

ROLNICY

Mamy specjalne mieszanki **NAWOZÓW SZTUCZNYCH** pod pszenicę, żyto, owies oraz **SUPERFOSFATY 18 procentowe**

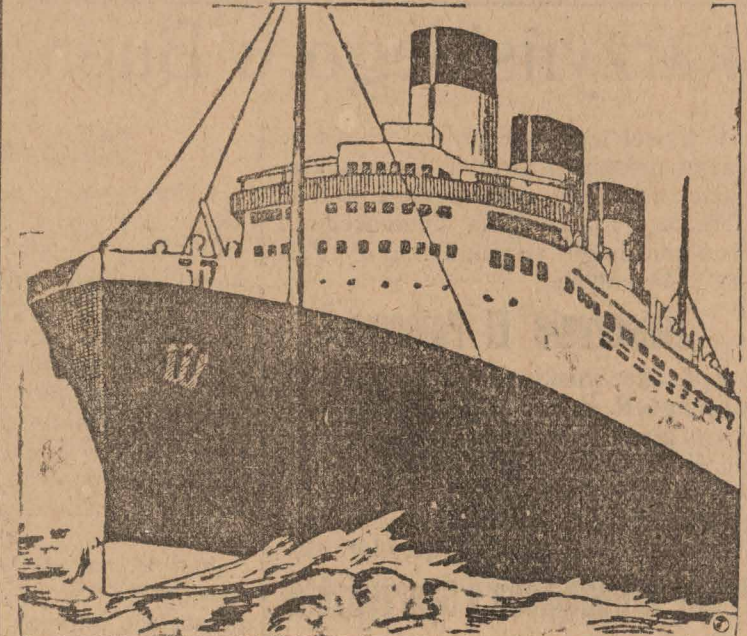
CASA HACKRADT

RUA GARIBALDI 113 = NAPRZECIW UNIwersYTETU

Polsko-francuskie linje okretowe
CHARGEURS REUNIS I SUD ATLANTIQUE

Wszyscy Polacy powinni jezdzić tylko naszymi okrętami, które są najlepsze pod każdym względem.

Informacji bezpłatnych w języku polskim i portugalskim udziela jedyny przedstawiciel na Paranie

THEOPHILO G. VIDAL
Praça Carlos Gomes 315 - 321 - CURITYBA -

WIELKI SKLEP POLSKI
DOMAŃSKI & WABERSKI
PLAC TIRADENTES, Nr. 232 - Telefon 248

Ma zawsze na składzie mąkę pszenną, żytnią i kukurydzianą; cukier, ryż, sól śledzie, sliwki suszone, rodzynki i konserwy owocowe wszelkiego rodzaju. Ma również najlepszą kawę mieloną z własnej fabryki. Posiada trunki krajowe i zagraniczne w najlepszych gatunkach. Kupuje produkty rolne jako to: kukurydzę, fasolę, ziemniaki, masło, jaja, drzewo i t. p. SPRZEDAŻ NA KOLONJE HURTOWA I DETALICZNA. CENY PRZYSTĘPNE. Posiada filje w Araukarji.

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI
DLA AMERYKI POŁUDNIOWEJ

KAPITAŁ ZREALIZOWANY Frs. 100.000.000.00
KAPITAŁ REZERWOWY Frs. 137.000.000.00
Centrala: PARYŻ
Oddziały w Ameryce Południowej: Buenos Ayres, Rosario de Santa Fé, Valparaiso, Curytyba, São Paulo, Santos, Rio de Janeiro, Porto Alegre, Rio Grande, Pernambuco, Araraquara, Barretos, Botucatu, Caxias, Espírito Santo de Pinhal, Jahu, Mococa, Ourinhos, Paranaguá, Ponta Grossa, Ribeirão Preto, São Carlos, São José do Rio Pardo, São Manoel. Oddział w Kurytybie: ULICA 15 11 NOVEMBRO, róg ul. 1º de Março. Bank Francusko-Włoski posiada w Polsce następujących korespondentów: Bank Handlowy w Warszawie, Warszawa, i Bank Francusko-Polski, Warszawa. którzy, dzięki wielkiej ilości filij własnych i agentów rozgałęzionych po całym kraju, umożliwiają przesyłki pieniężne do najdalej położonych miejscowości w Polsce, w złotych polskich i w innych walutach. Oddział Banku Francusko-Włoskiego w Kurytybie posiada zawsze kurs złotego polskiego. Wystawia czek i przakazy pieniężne w złotych polskich, t. j. zafatwia zlecenia swych polskich klientów na najdogodniejszych warunkach.

Casa de Saude
SÃO FRANCISCO

DOM ZDROWIA — KLINIKA PRYWATNA
— CURITYBA, ULICA SÃO FRANCISCO, 25 —
DR. JORGE MEYER FILHO
Na sposób nowoczesny urządzona klinika. Wzorowa czystość i higiena. Up rzejmaobstuga. — Ceny przystępne. Nowoczesny aparat Roentgena. — Diatermia. — Sztuczne ultra-fioletowe promienie słoneczne. — Zystoskopia i t. d. Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach, stosowanie sztucznego pneumothorax w cierpieniach płuc. Godziny przyjęć: Od 10 do 11,30 i od 4 do 6 wiecz.

PIERWSZORZĘDNY POLSKI SKŁAD
ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH
Stanisława Popiela
Rua Floriano Peixoto Nr. 2331 — CURITYBA
Artykuły spożywcze w najlepszym gatunku sprowadzane bez pośredników za gotówkę. Najrozmaitsze napoje krajowe i zagraniczne. Kupuje wszelkie produkty kolonialne i placi po najlepszych cenach.

DR. LUDWIK WOLSKI
ADWOKAT
UNIAO DA VICTORIA
Paraná.

Na choroby oczów
Collyrio Amarello
DE CHAVES

FABRICA DE MOVEIS PARANISTA
NAJWIĘKSZA I NAJSOLIDNIEJSZA POLSKA FABRYKA
MEBLI W PARANIE

Jana Ulandowskiego
CURITIBA — Rua Augusto Stelfeld Nr. 837 — PARANÁ
Wykonuje starannie i sumiennie jakiegokolwiek zamówienia mebli luksusowych i zwyczajnych po cenach bezkonkurencyjnych, gdyż gwarantuje za trwałość i wykonanie. Poleca specjalność Fabryki: ołtarze, ambony, ławki kościelne i t. d. Każdy Rodak, chcący posiadać pięknie i trwałe meble, niechaj wpieryda się do FABRYKI MEBLI PARANISTA, by naocznie przekonać się, że nie zostanie zawiedziony w swych zamówieniach.

„Cruzeiro“
i
(Surpresa)

jedynie mąki, które powinny być
używane przez wszystkich, którzy
dbają o swe zdrowie.
Młyn w Joinville (Caixa Postal, 110)
AGENCI W KURYTYBIE
LATTES & Cia.
Caixa Postal, 325 - Telefon 7-2-2 - Praça Zacharias, 5 - Curytyba

BRONCHITINA
„CHAVES“
JEST PRAWDZIWYM SPECYFIKIEM NA
KASZEL.

Hotel Polski
(HOTEL MARTINS)
Marcina Jarugi
Curytyba ULICA RIACHUELO 114 Paraná
Vis á vis Pałacu Muncypalnego róg placu Dr. Generoso Marques
Telefon, 989 — Caixa postal, 463 — Adres telegraficzny „HOTEMAR“.
Urządzenie pierwszorzędne w modnym żelazo-betonowym pałacyku, z wszelkimi wygodami i higieną.
NUCHNIA PIERWSZORZĘDNA. — CENY PRZYSTĘPNE. — SALON NA PRÓBY I WZORY.

ELIXIR DE NOGUEIRA
Jest używany skutecznie w nas
tępijących chorobach:

skrofule, bubony, zapalenie macicy, wycieki z uszów, wywłóra, fistuła raka syfilitycznego, przyszcze, białe u pławy, wrzody i na rośle, świerz, reumatyzm, plamy na skórze, niedomagania wątroby, bóle w piersiach, narosłe na kościach, pulsowanie tętnic i wogóle wszystkie choroby pochodzące ze krwi. Wielce skuteczny środek oczyszczający krew.

„A BRANDINA“

Wielka Fabryka parowa cukierków, pastylek gumowych, pomadek, cukierków pierwszorzędnych itd. Cukierki malinowe, kokosowe, mięto-we, cytrynowe, ananasowe, truskawkowe, bananowe, mleczone i gumowe. Oprócz tych są jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. — Uprasza się Szanownych Rodaków o łaskawe przekonanie się, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie. Każdy Polak powinien kupować tylko cukierki z polskiej fabryki „A BRANDINA“
Specjalność fabryki: Jaja Cukrowe i BRACIA SOBANIA
Rua Nunes Machado, 300-304
Curytyba — Telefon, 1423 — Paraná

Kto sobie życzy nabyć artykuł dobry, pierwszego gatunku i tanio, niechaj się uda do
CASA UNIVERSAL
POGORZELSKI & SKOWRON
THEREZINA
Agenci „Gazety Polskiej“.

FABRYKA CUKIERKÓW
Aurora
JÓZEFA KULI
Wyrabia cukierki w najlepszych gatunkach i karmelki owiane w papier «balas» we wszystkich odmianach. Ul. Martin Affonso, N. 555 Kurytyba-Paraná-Bras. Telefon Nr. 12 — 70.

JACEK DROMLEWICZ
Lekarz -Dentysta
Zęby sztuczne z podniebieniem i bez w zlocie i kauczuku. Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Robota pierwszorzędna. Ceny przystępne. Rua Conselheiro Baradas 518, naprzeciw Kwartelu Generalnego- Kurytyba

Śmiech to zdrowie.

SPRAWA O POBICIE PRZED SADEM GRODZKIM
— Oskarżony uderzył świadka w głowę pełną butelką...
Mógł go pan zranić ciężko...
— Eh, panie sędzio, niema strachu, to była czysta wyborowa.
— Więc cóż z tego?
— Czysta wyborowa, panie sędzio, jeszcze nikomu nie zaszkodziła!...

OSWIADCZYN
Mster Henry Hell wchodząc w New Yo. ku do sklepu, spostrzeża ładną sprzedawczynię:
— Kto to jest ta pani? — pyta wł. ścicki la.
— Moja córka.
— Bardzo ładna dziewczyna. Proszę zatem o tabliczkę czekolady, pół kilo masła, pudełko wędzonych szprotok i o rękę pańskiej córki!

CURRICULUM VITAE
Pan Alojzy Krupka znalazł wreszcie swój ideał i wkrótce ma zamiar ożenić się.
— Właściwie ile ona ma lat?
— Pan Krupka zastanawia się chwilę, wreszcie powiada!
— Właściwie to trudno określić. Bo podług metryki powinna mieć czterdzieści, podług zębów — około siedemdziesięciu, sądząc z temperamentu, z bujnej przeszłości — jakieś sto dwadzieścia, a podług ortografji — niewięcej jak siedem.

DZIWNIE
Pan Hieronim siedzi w kawiarni w towarzystwie kilku znajomych.
W pewnej chwili zwraca się do towarzyszy:
— Słuchajcie! ciekawa rzecz, tu w gazecie piszą że «według dokładnych obliczeń, przeprowadzonych przez biuro statystyczne, w ubiegłym roku użyto 2500 sloni do wyrobu kul bilardowych...»
— Niemożliwe — odzywa się jeden ze słuchaczy, — żeby do tak delikatnej roboty, jak wyrabianie kul bilardowych, używano sloni!

LETNISKO
— Gdzie pan bawił z rodziną podczas urlopu?
— Byliśmy w pensjonacie na wsi. Wie pan — we dworze...
— No, i jak tam było? Dobrze jedzenie.
— Owszem, nie można narzekać. Przez pierwsze osiem dni dostawaliśmy codziennie cielęcinę, mianowicie we dworze zdechloro cielę. Potem baran zachorował, więc nasza go i podłodyni musiała go kazać zarznąć i dawano nam przez 6 dni codziennie baraninę... A potem pies we dworze wściekł się i zastrzelono go, więc — woleliśmy nie ryzykować i wyjechaliśmy.

— Proszę pani, tam czeka jakiś pan, który chciałby z panią pomówić.
— Ależ u licha, czyż nie mówiłam Kasi, że umarłam dla całego świata?
— Owszem, powiedziałam mu to. On jednak obstate, że chciałby pomówić bodaj dwie minuty ze zwłokami.

Pan Krupski przechadza się na brzegu jeziora. Niedaleko widzi starego mężczyznę, wraz z małym chłopcem, zajęтым łowieniem ryb.
Nagle chłopiec traci równowagę i wpada do wody. Stary bez namysłu wskakuje za nim i po chwili szczęśliwie wyciąga go z wody. Pan Krupski, niezwykle wzruszony, podchodzi do starca i gratulując mu:
— Bardzo szlachetnie pan postąpił, narażając swe życie dla ratowania tego dziecka.
— Trudno, nie miałem innego wyboru, ten bachor miał przecież wszystkie glisty w kieszeni,

Nr. 29
L...
W...
Operacje, porody, Choroby serca, p... nerek, nerwowe i...
DR. RO...
i Carm...
Z praktyką w n... w K... OBOK A...
PRACA...
Porady od 10-jej d... T E...
Rezydencja: UL...
DR. M...
Profesor Fakultetu...
Operacje i pomoce kobiece. — Gruźlica ultra-fioletowe. K... vembro 2...
Rezydencja: Av...
DR. VICTOR...
Docent Fakultetu sytycie Parański lożniczej. Ope...
Konsultorium: 3-5 ppół. Tele. Praça Carlos...
DR. A...
Profesor Fakultetu micznego. K...
Porady: w Apt... Rua 15 de...
Porady specjaln... nych telef...
Dr. E...
Chirurgia, drogi n...
Profesor urologi...
Dyrektor Insty...
Godziny przyjęć...
Rua Riachuelo...
Dr. J. U...
Z praktyką w sz...
urgia, choroby l...
Konsultorium: Rezydencja: T...
Dr. M...
chir...
Porody, chir...
promie...
Konsultorium: Praca U...
Rezydencja: P...
DR. ABC...
Profesor Fakultetu...
Operacje, Porody...
DYREK...
INSTYTUTU ME...
Promienie X, ultr...
sokiem napieć...
na. Choroby d...
Porady: APTEL...
2 do 6 ppół. Telefon...
Rezydencja: ...
Przyjmuje...
Dr. Me...
Klinika chorób...
ładek, kieszki, w...
wyżej w...
Leczenie hemoro...
Godziny przyjęć...
PRACA...
UWAGA: Za...
w ramach...
DR. CA...
z praktyką...
KLINIKA OGG...
Specjalność: Sy...
Leczenie starych...
DJATERMIA...
Porady: Prac...
BRASIL...
Mieszkanie...
Araujo...
DR. C...
Odżywianie...
Porady od: ...
Ul. Barão...
Rezydencja: ...
Przyjm...

LEKARZE I DENTYSTY

Gabinet dentystyczny

S. GONÇALVES PEREIRA

chirurg-dentysta. 15 lat praktyki. Wykonywa wszelkiego rodzaju prace wchodzące w zakres zawodu. Jakość materiału zagwarantowana. Leczenie i wyrywanie zębów bez bólu. KONSULTORIUM: Praça Carlos Gomes, 163 - KURYTYBA.

DR. ROCHA LOURES

i Carmeliano Miranda Z praktyką w najważniejszych szpitalach w Rio de Janeiro. OBOK APTEKI STELLFELD PRACA TIRADENTES 535 Porady od 10-11 i od 3,30 do 5,30 po poł. TELEFON 33 Rezydencja: ULICA CEL. DULCIDIO, 936

DR. M. ISAACSON

Profesor Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Parańskim Operacje i pomoc przy porodach. Choroby kobiece. — Gruźlica. — Diatermia. — Promienie ultra-fioletowe. Konsultorium: rua 15 de Novembro 257, 2 piętro. Tel. 1163. Rezydencja: Av. João Gualberto 221. Tel. 289

DR. VICTOR DO AMARAL FILHO

Docent Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Parańskim. Dyrektor kliniki położniczej. Operacje — Choroby kobiece, porody. Konsultorium: rua M. Floriano 110, od 3-5 ppół. Telefon 6-0-7. — Rezydencja: Praça Carlos Gomes 655. Tel. 3-8-5.

DR. A. O. SCHWAB

LEKARZ Profesor Fakultetu Medycyny i Instytutu Chemicznego. Klinika ogólna — Choroby weneryczne Porady: w Aptece Tell — od 4-11 i od 6-11 Rua 15 de Novembro Nr. 457. Porady specjalne w godzinach zamknięcia telefonicznie pod Nr. 92

Dr. Erasão Gaertner

Chirurgia, drogi moczopłciowe i choroby kobiece. Profesor urologii Fakultetu Medycznego. Dyrektor Instytutu Medycyny i Chirurgii w Paranie. Godziny przyjęć od 16 do 18-11 w Aptece Sommer Rua Riachuelo, 138 — Telefon 987.

Dr. J. Vieira de Alencar

Z praktyką w szpitalach Paryża i Berlina. Chirurgia, choroby kobiece i dróg moczopłciowych. Konsultorium: Rua 15 de Novembro 36 Rezydencja Avenida Igassu 755 TELEFON 1023

Dr. Manoel F. Pinho

chirurg-ginekolog Porody, chirurgia choroby kobiece, promienie ultra-fioletowe Konsultorium: Apteka Lacerda Praça Carlos Gomes, Nr. 20 Rezydencja: rua Comendador Araújo 1030

DR. ARCHIMEDES CRUZ

Profesor Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Parańskim Operacje, Porody, Syfilis, Drogi moczopłciowe, Choroby kobiece.

DIREKTOR-ZAŁOŻYCIEL

INSTYTUTU MEDYCZNO-CHIRURGICZNEGO W PARANIE. Promienie X, ultra-fioletowe. Wyświetlanie o wysokim napięciu. Diatermia ogólna i chirurgiczna. Choroby dróg moczowych. Cystostomia i kauteryzacja. Porady: APTEKA HUMANITARIA od godz 2 do 6 ppół. RUA DR. TRAJANO REIS, 41 Telefon konsultorium 284. Rezydencja: ul. Almirante Barroso, 300. TELEFON 745. Przyjmuje pacjentów o każdej porze.

Dr. Mendes de Araujo

Klinika chorób przewodu pokarmowego, żołądek, kiszki, wątroba i wszelkie komplikacje wyżej wymienionych organów. Leczenie hemoroidów bez operacji. Radykalne leczenie fistyli. Godziny przyjęć: od 2 do 6 po południu. PRACA TIRADENTES, Nr. 476 UWAGA: Załatwia pacjentów tylko w ramach swojej specjalności.

DR. CARLOS HELLER

Z praktyką w szpitalach europejskich KLINIKA OGÓLNA MEDYCZNO-CHIRURGICZNA. Specjalność: Syfilis, choroby skóry i włosów. Leczenie starych zaniedbanych ran bez operacji. DJATERMIA I PROMIENIE ULTRA FIOLETOWE. Porady: Praça Tiradentes 390 w APTEGE BRASIL od 10-12 i od 4-6. Mieszkanie prywatne: Rua Comendador Araújo 970. — Telefon 424.

DR. CARLOS CUNHA

Odżywianie i choroby dzieci. Małe operacje. Porady od 3,30 do 5,30 po południu. Ul. Barão do Rio Branco 491 TELEFON 418 Rezydencja: ul. Igassu 995, Tel. 452. Przyjmuje o każdej porze

DOM ZDROWIA

SANATORIUM CHIRURGICZNE SZWAJCARSKIE Rua 15 de Novembro Róg ulicy Dr. Ubaldino do Amaral TELEFON 433

Dr. G. Luenberger

mający długoletnią praktykę w szpitalach europejskich. LEKARZ SPECJALISTA w zakresie Wysokiej Chirurgii, w chorobach kobiecych, przewodów moczowych. Porady od 10-12 i od 2-5, z wyjątkiem niedziel i sobót po poł. PROMIENIE X, Promienie ultra-fioletowe, Diatermia chirurgiczna i ogólna. CENY PRZYSTĘPNE.

DR. ROSALA GARZUZE

Klinika ogólna Porady lekarskie od 1-11 do 3-11 ppół. RUA BARÃO DO RIO BRANCO, 491 obok apteki AMERICA Telefon 418

DR. OSCAR ESPINDOLA

Drogi moczopłciowe. Syfilis. Choroby kobiece. Leczenie blenoragii i jej komplikacji, według najnowszych metod. Konsultorium: Rua 15 de Novembro 459 od 3-11 do 5 po południu Telefon 92 Rezydencja: Rua Marechal Deodoro 262. Telefon 151

Dr. Antonio Chagas Bicalho

Asystent kliniki w internacie dermato-syfillografiem profesora Arminio Fraga. Lekarz dla chorób skórnych w szpitalu „Santa Casa” w Rio de Janeiro. Specjalista w chorobach skóry i syfilistycznych. Promienie X (Roentgenoterapia), diatermia, promienie ultra-fioletowe i czerwone. Elektryzacja promieniami o wysokim napięciu. Porady: od 3-11 do 5-11 po południu. 64 Rua 15 de Novembro 64

Dr. Bley Zornig

Klinika ogólna — syfilis i drogi moczopłciowe. Choroby kobiece. Leczenie Blenoragii i jej różnych komplikacji u osobk obójga płci. Diatermia, promienie ultra-fioletowe. KONSULTORIUM: Rua 15 de Novembro, 121 nad Apteke „Internacional” Rezydencja: Rua 13 de Maio, 541 TELEFON 131

Dr. Brasil Vianna

Lekarz chirurg Z praktyką w najważniejszych szpitalach Paryża i Buenos Aires. Porody, choroby kobiece, drogi moczopłciowe. Klinika ogólna. Porady: Praça Tiradentes 898 (nad apteką Tiradentes) od 10-12 i od 15-17. Rezydencja: ul. Dr. Muricy 285. Telefon 663.

Dr. Antonio Amarante

dplomowany przez fakultet medyczny w Rio de Janeiro w r. 1917. Ogólna chirurgia — choroby oczu, uszu, nosa i gardła. Konsultorium: Apteka Sommer ul. Riachuelo, 138. Telefon — 3-5-1 od 9-11 i od 14-16 Wezwania do domów tel. 1-1-9-7.

DR. JULIO MOREIRA,

Choroby kobiece, porody, moczopłciowe, klinika ogólna. Syfilis. Konsultorium: rua Mar. Flor. Peixoto 794, obok apteki S. Sebastião. — tel. 440. Mieszkanie prywatne: rua Pedro Ivo 966. tel. 966. Załatwia wezwania w nocy.

RICARDO KEMPFER

LEKARZ DENTYSTA dyplomowany w Niemczech z potwierdzeniem dyplomu w Brazylii Wymywanie zębów całkowicie bez bólu UŻEBNIENIA Z HEKOLITU ETC. ETC. Godziny przyjęć: od 9 do 12 i od 2 do 6; w soboty od 9 do 11. Konsultorium: PRAÇA CARLOS GOMES 20, piętro obok dziennika „O DIA”; Telefon 415. Rezydencja: — Rua Visconde de Guarapuava, 417. Telefon 1022.

MARJA KRYŃSKA

Lekarz-dentysta godziny przyjęć od 1-11 do 6-11 p.p. 137 MARECHAL DEODORO 137 Kurytyba Telefon 1255.

KLINIKA CHIRURGICZNO-DENTYSTYCZNA

Dr. Oscar Otto Jor. CHIRURG DENTYSTA dyplomowany przez Fakultet Odontologiczny w Ribeirão Preto, Stan São Paulo Działając lat praktyki w Rio, São Paulo i Paranie. Porady od godz. 8-11 rano do 9-11 wieczorem. Konsultorium i rezydencja: Rua Dr. Trajano Reis N. 505

CASA MAX

AVENIDA JOAO PESSOA, 10 Największy wybór artykułów kosmetycznych dla Pań i Panów. Duży wybór pończoch i skarpetek we wszystkich gatunkach. ceny bezkonkurencyjne

Wielki skład obrazów i dewocji, książek do nabożeństwa, obrazków, krzyżyków, korpulent i t. p. Oprawa książek — fabryka pieczętek i kasetów.

Drukarnia

Na składzie artykuły szkolne, papier, koperty i t. p.

C. E. SCHULZ & Cia.

Rua Barão do Serro Azul 66-72 — Kurytyba.

Najlepsza kawa „AMUR”

Palarnia i przygotowanie mielonej

930 — r. Ivahy — 930 Kurytyba — tel. 1037

S. AMUR FERREIRA DO AMARAL

Wirkli skład drzewa opałowego, rąbanego i w klockach.

SPRZEDA SIĘ LUB ZAMIENI

szakiar położony w odległości 3 1/2 km. od stacji Rio Branco, przy dobrej drodze, (37 km. od Kurytyby), zawierający 12 akrów ziemi do uprawy pierwszej jakości. Dobrej dom, stodoła, zboże, drzewa owocowe, wodociąg, doprowadzający wodę na podwórze i do kuchni, pasieka systemu Schenk. Teren nadaje się również do zaprowadzenia hodowli ryb. Cena 14.000\$000, z ułatwieniem warunków spłaty. Zamieni się również wspomnianą posiadłość za mniejszy teren w pobliżu miasta lub ewentualnie za dom w Kurytybie. 29-30 Zwracać się osobiście lub listownie do Otto Fritz w RIO BRANCO.

BADANIA :

Krwi moczu, kału, płwocin, mleka i jakichkolwiek płynów organicznych.

Laboratorium profesorów: Disfrancesco & Carlos de P. Soares

ul. 15 de Novembro, 225 1 p.

CURITYBA.

DYPLOMOWANY

Lekarz-Dentysta

Jan Skalski

posiadający długoletnią praktykę, wykonujący wszelką pracę wchodzącą w zakres dentystyki, starannie i po najniższych cenach. Godziny przyjęć: od 8 do 12 i od 13 do 18. RUA AQUIDABAN Róg BRIGADEIRO FRANCO Kurytyba Parana

Klinika i Chirurgia

Dentystyczna

M. GOSŁAWSKIEGO

w Marechal Mallet

Z długoletnią praktyką w Kurytybie, S. Paulo i Porto Alegre. Leczenie i wyjmowanie zębów bez bólu. Szczęki w kauczuku i w złocie. Ceny umiarkowane — wykonanie gwarantowane.

Uwaga:

Wyjeżdża 2 razy w tygodniu do Rio Azul i Rio Claro. 45-4-16

Alfonso P. Etzel

Chirurg dentysta. Wykonywa wszelkie prace dentystyczne z gwarancją. rua Marechal Floriano Peixoto, 658 I. piętro od 9 do 11 i od 2-6 pp.

Uterogenol Doskonałe lekarstwo na dolegliwości macicy i brak menstruacji

Dr. Carlos Moreira

Profesor fakultetu medycznego. Specjalista chorób oczu, uszu, nosa, gardła Konsultorium: Avenida João Pessoa 68 Nad apteką Avenida od 10-11 i od 3-5 pp. Rezydencja: ul. Visconde de Nacar, 860 Tel. 8-8

Wiadomości z Gdyni

Przedsiębiorstwo Państwowe Żegluga Polska, posiadające szereg statków, odbywających po drodze dalekomorskie, rozpoczęło już swą zwykłą działalność na czas lata, t. otwarte zostało połączenie piąkniami statkami pomiędzy Gdynią a Gdańskiem, Pułkiem i półwyspem Hel. Już w pierwszych dniach otwarcia tej żeglugi przybrzeżnej ruch był b. ożywiony, bowiem Gdynię odwiedziło w maju zgorą 20 tysięcy osób, głównie uczniów i uczenie polskich zakładów szkolnych, przybyłych z wycieczkami nad polskie morze.

Pod protektorem Polsko Amerykańskiej Izby Handlowej, działającej w Warszawie, urzędująca Linja Gdynia — Ameryka 6 wycieczek na wystawie „Stulecie postępu” w Chicago. Pierwsza z tych wycieczek wyruszy z Gdyni okrętem do N. Yorku 3 czerwca, ostatnia 25 sierpnia.

Wycieczki zwiedzą Chicago, N. York, Buffalo, Niagarę, Detroit, Pittsburg, Washington i kilka innych mniejszych miast.

Rząd Polski, doceniając wielkie znaczenie Gdyni dla życia gospodarczego Rzeczypospolitej, przyznał ostatnio kilka milionów złotych na rozbudowę sie i wodociągów i kanalizacji, dzięki czemu liczne zastępy robotników znajdują pracę na okres całego lata, a z nastaniem jesieni i zimy uruchomione będą dalsze roboty. O rozbudowę miasta starać się też będzie nowa Rada Miejska, która na ogólną liczbę 20 radnych — posiada 14 idących po linii zamierzeń gospodarczych Rządu. Jest więc pewnym, że nie interes partyjny, lecz dobro Gdyni będzie wskazaniem nowego parlamentu miejskiego.

Praca portu gdynińskiego i 1 kwartale rb.

Mimo światowego kryzysu gospodarczego, który narówni z innymi portami na B. ltyku, daje się także we znaki porowi gdynińskiemu, obroty towarowe tego ostatniego, jak również ruch statków, wykazuje w I kwartale br. dalszy i to znaczny postęp. W 1 kwartale 1933 r. przybyły do Gdyni 893 statki (w tem 381 z ładunkiem) o łącznej pojemności 795 748 ton rej netto, wyszło zaś 885 statków (679 z ładunkiem) o pojemności 690 940 ton rej netto. W tym samym okresie roku 1932 wyszło do portu statków 602 (z ładunkiem 173) o pojemności 535 047 ton rej netto wyszło zaś 599 (513) o pojemności 540 765 t. r. n. Przywieziono do portu w 1 kwartale rb. 153 165 ton różnych towarów, wywieziono zaś 1 106 293 ton. Analogiczne liczby za 1 kwartał roku 1932 wynoszą: 46 688 i 954 122 ton.

KAZIMIERZ PURWIN.

PRAWIE DARMO!!!

Gotowe ubrania od 45\$000 Ubrania na miarę.

Zakład krawiecki i skład ubrań gotowych Praca Dr. Generoso Marques, 38 FILJA: Ulica Riachuelo, 234

Magnezja płynna MURRAY niezawodna na choroby żołądka

BACZNOŚĆ!

Ogólna likwidacja!

Kapelusze, koszule, krawaty, skarpetki, artykuły perfumeryjne.

WŁASNA WYTWÓRNIA CZAPEK! Wszystko po cenach ŚMIESZNIENIE NISKICH.

Mazer & Cia,

66 Rua 15 de Novembro 66 MÓWI SIĘ PO POLSKU

Aniliny i farby niemieckie

„BAYER“

Do farbowania zwłaszcza wyblakłych rzeczy, w paczkach, z osobnymi wskazówkami i w puszkach po 1 kg. w wszelkich kolorach — do ubrań, kapeluszy, skór, wytworów roślinnych i napojów.

Lá no Luhm

CURITYBA RUA RIACHUELO, 161

Companhia de Terras Norte do Paraná

NA REZERWIE POLSKIEJ

sprzedaje LOTY pierwszorzędnej ziemi (Terra roxa apurada), wydającej nadzwyczajne plony, bez jakichkolwiek nawozów: 100 worków kukurydzy z alkra. 200 arab kawy z 1000 krzaków.

Niema mrówek „SAUVAS”. Wysokość 600 metrów. Każden lot ma drogę automobilową i wodę. Klimat bardzo zdrowy. Kolej żelazna blisko.

Na REZERWIE POLSKIEJ cena, gotówką lub na czteroletnie spłaty, wynosi po 400\$000 za alkie. Wokoło REZERWY POLSKIEJ sprzedaje się już po 600\$000 za alkie. A więc skorzystajcie z przywileju niskiej ceny na REZERWIE POSKILEJ!

Ważne!

Tylko przez Agenta upoważnionego IGNACY SZAŃKOWSKI CAMBARA' — PARANA'

Uwaga! Dla kupujących, dojazd koleją z Ourinhos lub Cambará aż na miejsce tam i spowrotem za darmo, bez obowiązku kupna!

CENY OGŁOSZEN:

Za jeden centymetr na stronach 8 i 9	1\$000
Na 5, 6, 7, stronie za centymetr jednolatomowy	2\$000
Na drugiej stronie	3\$000
Na 10 stronie	4\$000
Na pierwszej stronie	5\$000
Cała 3-cia i 10-ta strona za jeden raz	300\$000

Należności za ogłoszenia opłaca się z góry.

GAZETA POLSKA

W BRAZYLII

CENY OGŁOSZEN.

Drobne ogłoszenia 100 rejsów za wyraz. Matrymonjalne 200 rejsów za każdy wyraz. Dla poszukujących pracy—bezpłatnie. Zniżka dla ogłaszających więcej niż jeden raz: od 2—5 razy 10 proc.; od 6—15 razy 15 proc.; od 16—25 razy 20 proc.; od 26—40 razy 25 proc.; od 41—52 razy 30 procent. Ogłoszenia Towarzystw polskich i nekrologi 50 procent zniżki za każdy raz. Należności za ogłoszenia opłaca się z góry.

TELEGRAMY

Polski Orzeł Przesłworzy kpt. Skarżyński leci do Ameryki Północnej

Po niebawale entuzjastycznym przyjęciu Skarżyńskiego w Buenos Aires, przez ludność i Kolonję Polską, kpt. Skarżyński rozpoczął dalszy lot, wzdłuż brzegów Brazylii na północ.

Donoszą, z BUENOS AIRES, że kpt. Skarżyński wystartował z lotniska w Palomar, dnia 22 b. m. o godz. 9 m. o godz. 9 m. 17. w kierunku na Rio de Janeiro.

Z MONTEVIDEO (Uruguay) komunikują, że kpt. Skarżyński na awionetce R. W. D. 5. przeleciał nad miastem w kierunku na północ o godz. 11-ej. PORTO ALEGRE 22. W drodze z Buenos Aires, kpt. Skarżyński, jednym etapem dotarł do Porto Alegre, lądując na lotnisku Grawathy o godz. 15 m. 30.

Kpt. Skarżyński ponownie jest obiektem manifestacji kolonji, sfer rządowych i towarzyskich. Polski „as“ zaprzeczył pogłosce jakoby miał lądować w Montevideo.

RIO. 23. Donoszą z Santos, że lecący do Rio z Porto Alegre kpt. Skarżyński, z powodu defektu w motorze musiał lądować w Santos na lotnisku kompanji Aeropostal. Ponieważ poprawka i wyregulowanie motoru trwać będzie kilka godzin kpt. Skarżyński udał się koleją do São Paulo, gdzie zwiędzi miasto poczem odleci dalej.

SANTOS 24. Po uzupełnieniu oliwy i zreperowaniu rurki oliwnej kpt. Skarżyński wystartował o godz. 10-ej do lotu w kierunku Rio de Janeiro.

Przyłot Skarżyńskiego do Rio

RIO 24. Przyłot na lotnisko Dos Afonsos kpt. Skarżyński na awionetce R. W. D. 5. lądując o godz. 15-ej. Licznie zgromadzeni członkowie Poselstwa R. P., kolonji i publiczność Brazylijska, powitali owacyjnie nieustraszonego pilota.

Kpt. Skarżyński zatrzyma się kilka dni w Rio, poczem poleci dalej w kierunku do Ameryki Północnej, stosownie do instrukcji jakie odebrał od władz przełożonych.

Przyjazd Marsz. Wł. Raczkiewicza

Dnia 23 b. m. okrętem „Massilla“ przybył do Rio de Janeiro, Marszałek Senatu R. P. p. Władysław Raczkiewicz, w charakterze Prezesa Rady Organizacyjnej Polaków z Zagranicy. W porcie powitali p. Marszałka: Min. Pełnomocny dr. St. Grabowski, urzędnicy poselstwa R. P. w Rio, członkowie Kolonji Polskiej, dziennikarze, przedstawiciele władz i spora liczba publiczności.

Marszałek Raczkiewicz zatrzyma się kilka dni w Rio de Janeiro, poczem w [dniu 2 lipca b. r. przyjedzie do Kurytyby, wizytując tu Polonję.

Nowy Rekord szybkości Okrętu

NEW YORK. Przybył do portu nowojorskiego okręt transatlantyczny włoski „Conde di Savoia“, przychodząc jeden dzień przed datą zaznaczoną w rozkładzie jazdy, mimo niezbyt pomyślnej pogody, bijąc w ten sposób rekord przejazdu przez Atlantyk, posiadany dotychczas przez okręt Bremen, niemieckiej linii transatlantycznej.

Szybkość statku wynosi 29 i trzy czwarte mili morskiej na godzinę, co znaczy o 1 milę więcej niż statek niemiecki. Jest to wielkim sukcesem stoczni włoskich przed niemieckimi, które dotychczas przodowały w budowie szybkich okrętów oceanicznych.

Polskie samoloty dla Rumunii

Przybyła do Warszawy wojskowa misja rumuńska, złożona z oficerów lotnictwa, która po obejrzeniu polskich zakładów lotniczych pertraktuje o nabycie większej ilości samolotów dla Armji Rumuńskiej. Pertraktacje te można uważać za bardzo poważny sukces naszego przemysłu lotniczego, tembardziej, że misji przewodniczy książę Mikołaj rumuński, który pobierał w Polsce wykształcenie lotnicze.

Podpisanie Traktatu Celnego

W wyniku misji Vice prezydenta Argentyny dr. Julio Roca został podpisany i ratyfikowany traktat celny anglo-argentyński. Podpisanie i ratyfi-

wanie traktatu celnego między Argentyną i Anglią, daje nadzieję na polepszenie się sytuacji ekonomicznej sąsiedniej republiki Argentyny i tem samym na zmniejszenie panującego tam bezrobocia, które w przeważnej części dotyka naszych rodaków.

Wizyta prezydenta Argentyny

Buenos Aires. — Donoszą, że wizyta Prezydenta Argentyny w Brazylii jest kwestją już zdecydowaną, narazie bez podania dokładnego terminu kiedy to nastąpi. Ambasador brazylijski w Argentynie ustala tę sprawę z reprezentantem gen. Justo. Fabryka aeroplanów w Cordoba, przygotowuje specjalny samolot, którym prezydent Argentyny Justo miałby przybyć do Rio de Janeiro.

Lot hydroplanów do S. Paulo

Rio. — Mlnister Marynarki udzielił swego zezwolenia na lot 30 hydroplanów do São Paulo w dniu 29 b. m. t. j. w dzień S. Piotra, na cześć rybaków brazylijskich. W locie weźmie udział 30 hydroplanów, podzielonych na 10 eskadr pod dowództwem kapitana Augusta Schorchta. Start maszyn do lotu wyznaczony jest na dzień 29; rano — powrót nastąpi w dniu 30 bm

Moratorium dla długów hypotecyjnych

Buenos Aires. — Izba deputowanych zatwierdziła projekt udzielenia moratorium na przeciąg lat dwóch, posiadaczom długów hypotecyjnych.

35 milionów litrów benzyny

Santiago de Chile. — Rząd chilijski upoważnił władze do importowania 35 milionów litrów gazoliny w ciągu bieżącego roku.

Bierze udział w Konferencji

Nowy York. — Donoszą w Nowego Yorku, że krążownik marynarki Stanów Zjednoczonych Am. Półn. „Indianapolis“ przygotowany jest do przyjęcia na pokład i przewiezienia prezydenta St. Zj. Roosevelta do Europy, na Konferencję Ekonomiczną, jaka odbywa się obecnie w Londynie.

Wtajemniczeni twierdzą, że prezydent Roosevelt, nie opuści statku po przybyciu do Europy, a na jego pokładzie przyjmie członków Konferencji, polityków i osobistości wpływe. Krążownik, wiozący prezydenta Roosevelta zatrzyma się w kanale Tamizy, przed wejściem do Londynu.

Bomba w Watykanie

Dnia 25 b. m. miasto Watykan (Stolica Papieża) było miejscem zamachu bombowego, jakiego dokonano na bazylikę św. Piotra. Skutkiem wybuchu 5 osób zostało zabitych i kilkadziesiąt ciężko rannych. Władze policyjne Watykanu i Rzymu rozpoczęły energiczne śledztwo w celu wykrycia zbrodniczych zamachowców.

Trzęsienie ziemi

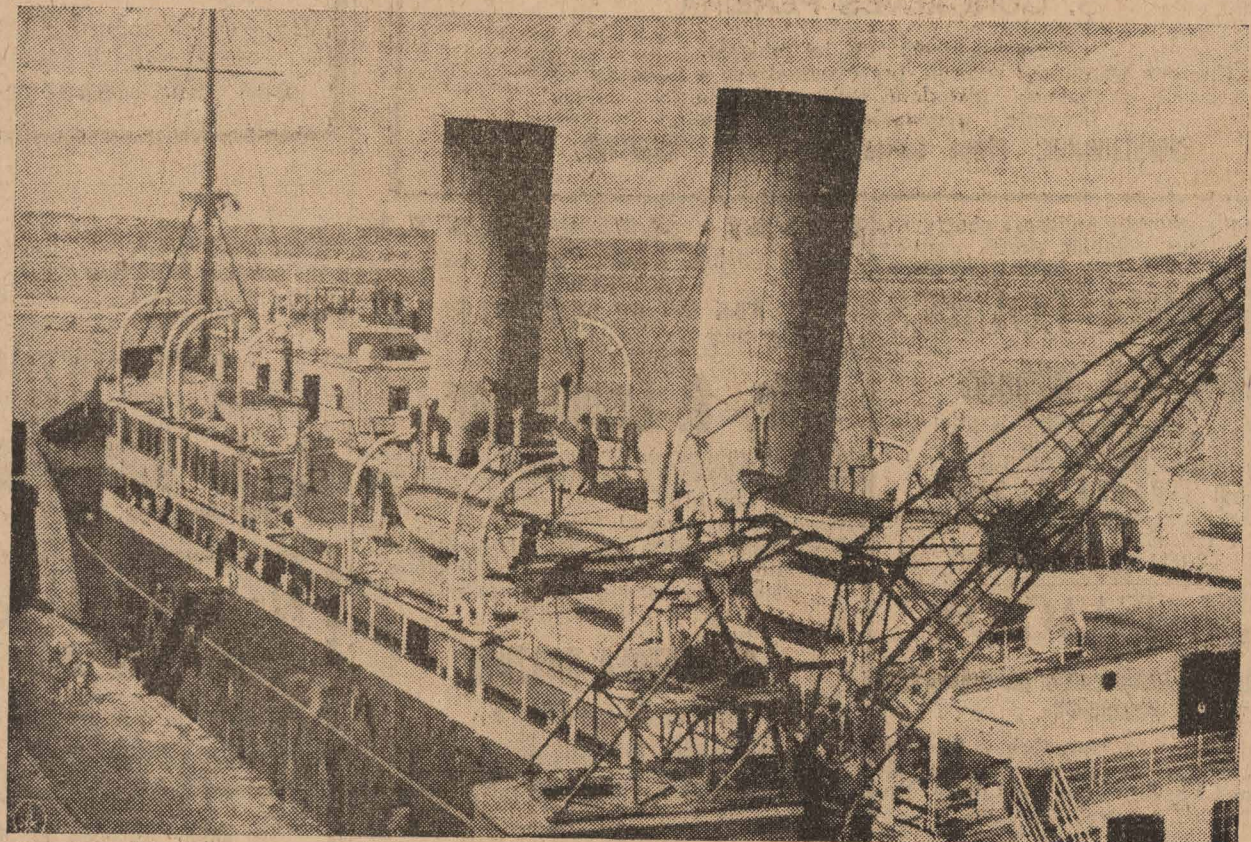
Donoszą z Batawji, że w tej stronie South Bankulen miało miejsce silne trzęsienie ziemi, rezultatem którego jest 67 osób zabitych i nieokreślona bliżej liczba rannych. Są b. duże straty materialne.

Lot gen. Italo Balbo

Rzym. — Minister Lotnictwa Włoch, gen. Italo Balbo, dnia 25 b. m. rozpoczął ostatecznie przygotowania do wielkiego raidu transoceanicznego. W raidzie tym weźmie udział 50 samolotów (wodnopłatowców), które mają etapami i poprzez Atlantyk dotrzeć do Chicago w Stanach Zj. U. S. A.

Mody--Konfekcja damska

Specjalność: jedwabie wełny, perumerja i artykuły galanterijne
PRACOWNIA BIELIZNY
Przyjmujemy zamówienia na wykonywanie rysunków i malowideł na płótnie i jedwabiu
Powiększamy jakikolwiek bądź deseń
A ELEGANTE
EMILIO MEISTER
Rua 15 de Novembro 51
Telefon 743 — Adres telegr. „Elegante“.

Okręt „Pałaski“ w basenie gdynskim.

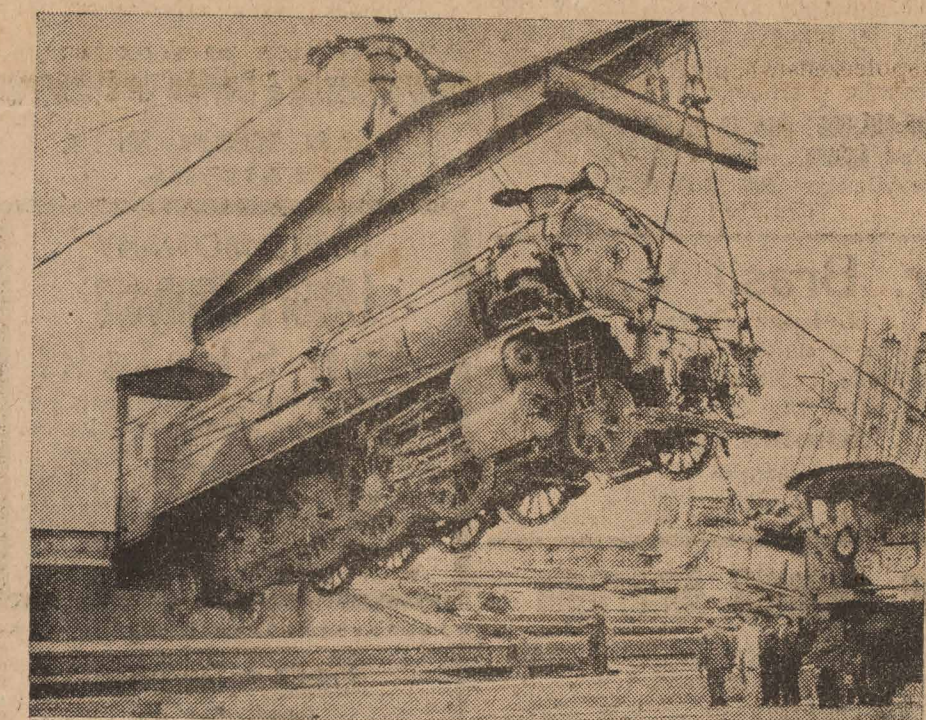
Wspomnienia z pobytu kpt. Skarżyńskiego w Kurytybie. Uroczystość w szkole Sióstr R. Marji.

W szeregu uroczystości jakimi uczczono naszego lotnika w Kurytybie zasługuje na specjalną wzmiankę uroczyste przyjęcie kpt. Skarżyńskiego w Szkole Sióstr im. Rodziny Marji.

Gdy dzielni lotnik polski przybył do Szkoły Sióstr, zebrane dzieci odśpiewały poprawnie, pięknie dobranymi głosami, hymn narodowy, „Jeszcze Polska nie zginęła“, i hymn powitalny „Raduj się serce“. Dwie panienki wygłosiły poezje okolicznościowe mianowicie Genowefa Urban i Helena Szymańska wypowiedziały, z zrozumieniem rzeczy bardzo udatny utwór jednej z sióstr. Była to naprawdę piękna poezja, opiewająca wiekopomny czyn polskiego lotnika.

Nastąpił korowód „Kalina“, wykona-

ny przez dziewczęta szkolne, a znana artystka-skrzypaczka, panna Zofja Siemradzka, wykonała na skrzypcach dwa trudne utwory. Starsze dzieci, z godnym chórem, odśpiewały pieśń pożegnawczą, a następnie wręcono panu Skarżyńskiemu upominek od dzieci szkolnych, dowód miłości i zapamiętania ich gorących serduszek, ku wszystkiemu co piękne, wzniosłe i bohaterskie. Kapitan Skarżyński udał się następnie do młodszego dzieci I-ej i II-ej klasy które obdarzyły go bukietami pięknych kwiatów, przyczem odbyły się znowu produkcje. Piękne śpiewy, ładne deklamacje, podobały się niezmiernie obecnym, świadcząc swem wykonaniem, o gorliwości wychowawczyń. Uczniowie szkoły „Paula Gomes“

Polka eksportuje lokomotywy do Marokko w Afryce. Na f. 10. grafii widzimy ładowanie maszyn w Gdyni na okręt.

Niezwykłe zręczny lekarz

posiadający niezmierną klientelę w Pelotas wydaje swą opinię o „PEITORAL DE AN-GICO PELOTENSE“.

Ja niżej podpisany, doktor umiejętności medycznych, wykształcon przez fakultet medyczny w Rio de Janeiro, poświadczam, że „Peitoral de Angico Pelotense“ przewyższa wszystkie inne leki podobne, używane w wypadkach chorób, które potrzebują podobnego leczenia.

To doskonałe lekarstwo zalecane w wypadku kaszlu, bronchitów, zaziębień, infulenzy, astmy, znajduje się we wszystkich aptekach i drogerjach Stanu. Należy zawsze żądać „Peitoral de Angico Pelotense“.

Na sprzedaż we wszystkich aptekach i drogerjach Stanu. Potwierdzam powyższe świadectwo. Dr. E. L. Ferreira de Araujo (Firma legalizowana)

46 Pozwolenie N. 511 z 26 Marca 1906. Skład Główny: Drogerja Sequelra Pelotas Rio Grande do Sul Na sprzedaż wszędzie.

Niezwykłe wyleczenie

Głos niezwykle szanowanej damy z Itajahy (Stan Sta Catharina). Niżej podpisana Maria Herbst, używając pomadę „Minancora“ z składów aptekarza Eduarda A. Gonçalves, uczyniła to z tak dobrym skutkiem, że wyleczyła zastarzałą ranę z użyciem jednego tylko stoika.

Mogę więc wszystkim śmiało polecić ten środek wszystkim, którzy cierpią na podobne dolegliwości, ponieważ jest to wspólnie lekarstwo.

Itajahy w maju 1915 r. Maria Herbst

odśpiewały równie poprawnie dwa hymny: „Nasza Polska Ziemia“ i „Jak długo w sercach naszych“. Piękna deklamacja „Na jedność tułaczy“ i dialog „Polska Kraino“, zyskały ogólne uznanie. Kapitan Skarżyński był wzruszony, tem niezmiernie miłym przyjęciem, a szczególnie podobały mu się utwory anonimowej wielebnej poetki do tego stopnia, że prosił Wielebnią Przełożoną by rękopis tych poezji odesłała do Warszawy Jego Małżonce.

Mnogie zajęcia nie pozwalały kapitanowi Skarżyńskiemu, na dłuższy pobyt wśród rozentajzowanej dziatwy, więc opuścił zebranie, odprowadzony do samochodu przez dziatwę szkolną, życzącą mu z gorącym a szczerem sercem szczęśliwej podróży i pomyślnego powrotu do Ojczyzny na łono rodziny. Przy tej sposobności, niech nam będzie wolno wyrazić gorące podziękowania Wielebnyim Siostronom, które pełnią gorliwie szczerne obowiązki swego powołania, odznaczając się patriotyzmem i wysokim poczuciem obywatelskim.

Pilawa

UWAGA! UWAGA!

Lustra i szkła we wszystkich gatunkach, możecie nabyć po cenach **bezkonkurencyjnych** tylko w znanej fabryce luster **Salomona Guelmanna** ul 24 de Maio 44

Wszelkie rozmiary, formaty i grubości. Jest jedyną która wykonywuje na zamówienie wszelkie prace wchodzące w zakres fabrykacji szkła i luster, jak: odznaczanie wzorów na szkło, wyrznięcie matowania i wszelkie inne reformy.

Agencja Loterii Stanowej i Federalnej

Paula Wassermanna
Praca Geneasos Marques, 12 — KURYTYBA
29 czerwca **wielkie ciągnięcia** Loterii Parańskiej, 25 kontów

Nie traćcie sposobności!

Agencja, która sprzedaje najwięcej biletów premjowanych. Dla pośredników specjalne ustępstwa.

IMPRESA KINEMATOGRAFICZNA — A. MATTOS AZEREDO

We czwartek dn. 29-go czerwca **W Teatrze Palacio i Avenida**

Transatlantico

Lois Moran i Edmund Lowe
Wytwórni „Fox Movietone“

W niedzielę: **Avenida i Palacio**
Godz. 8 Godz. 7

Serviço secreto

Willy Erlich

Skład mebli każdego typu

215 PRACA TIRADENTES 215
Sprzedajemy i udzielamy dogodnych warunków spłat.

Apteka Tiradentes

APTEKARZ | KUNO KLEEMANN

CURITYBA ■■■ Praca Tiradentes Nr. 398 ■■■ TELEFON 1084

Reprezentant handlowy: Z. J. KACHEL

Jedyna Apteka Polska w Kurytybie!

Największy skład artykułów aptecznych i drogerjnych po najniższych cenach.

Porady lekarskie dla biednych od godziny 10 - 12 za darmo

Kierownik Graficzny: KAZIMIERZ OLDAKOWSKI

WARUN

W Brazylii
W Argentynie
W Ameryce P
Sprzedaż w
Prenume

Za artykuły podn
pisów nie zwrac
Numer d

Nr. 30

Prez

Dnia 2 lipca

Kurytyby Prez
Polaków z Zag
Senatu Rzeczy
dysław Raczk
tali P. Marszał
R. P. w Kuryty
latu, przedst
Parana, wyso
oraz tłumy pu
Nazajutrz, d
lek złożył wiz
stanowemu, K
wojskowego,
rzwii Skarbu,
Trybunału, K
nej i Prefekto

O godz. 21
odbyła się uro
którą zaszczy
Marszałek Ra
zebrania prze
Staniewicza o
Marszałka pow
Misjonarzy Ks
niem Związku
Centralnego

zylji, p. Gont
w gorących s
Organizacji
mówił o prac
którego Dom
ja. Prezes Go
sentyment, ja
ska do dalek
że Organizac
piera z kateg
wielkiego, zw
towego Zwią
mówienie lic
kurytybska n
kami.

Odpowiada
lek Raczkiew
niem jego o
pragnienie z
lonją zamors
we losy poz
te plany, od
może zarów
jak i rozpro
chodźtwa zar
wienia ćwier
zyljskiej.

Polska —
zdaje sobie
sokich ws
żywiol polsk
podziwu dla
kraj oczekuj
dalszych roz
kierunku ro
rodowego, k
go na pozy
pięknej zien
całą gościni
przygarnęła
i gorący ser
ny zgodnie
stkich naszym
Krzyża.

Burzliwe
mówienie P
nej Polaków
p. Jeziorow
ski do mor
kusy na g
energiją i s
czytał proje

Polacy w
Parana, Br
Akademji
łącząc się
upamiętnie
rze, składaj
konanej n
morskiem
walna łącz
polskiej zie
pospolita j

Piw